

★ opprør

4-04

KNUT NÆRUMS RÅD TIL GRINEBITERNE I RV

KOMMUNEOPPRØR PÅ NOTODDEN

www.pdf-arkivet.no (2020)

Opprør

Osterhausgata 27
0183 Oslo
Tel: 22 98 90 50
Fax: 22 98 90 55
Epost: johanne@rv.no

Redaktør

Johanne Bergkvist
johanne@rv.no

Ansvarlig redaktør

Torstein Dahle

Redaksjon dette nummer

Ann-Mari Volden
ann-mari@rv.no

Øystein Horgmo

ohorgmo@online.no

Design

www.okular.no

Layout

Johanne Bergkvist

Opplag

1800

Forside

Vidar Eriksen

Leder

Torstein Dahle

Kontaktinfo

Osterhausgata 27
0183 Oslo
Tel: 22 98 90 50
Fax: 22 98 90 55
Epost: rv@rv.no

INNHOOLD

side 4: Knut Nærum gir åtte råd til grinebiterne i RV

side 6: Statsbudsjettet

fakta til bruk i klassekampen

Side 7: Barnehageopprør

Side 8: Slaget om Notodden.

Portrett med Asgeir Drugli

side 11: Festhilsen til Brigit Kristensen

side 11: Sjå ting i samanheng

side 12: På barrikadene for 6-timersdagen

side 12: Hurper mot pensjon

side 13: Sametingsvalget

side 14: RV - et generasjonsfenomen?

side 16: 2005 og kampen mellom elite-norge og grasrotnorge

side 18: Grand strategy i stortingsvalget 2005

side 20: Ny ledelse søkes!

side 21: Brendberg anker eksklusjon

side 22: Bokanmeldelse av «Det tredje venstre»

side 23: RV må utfordre på sosialisme

Neste nummer:

Landsmøtet, lokaldemokrati, RV og media og anti-rasisme

RV – et lite og fattig parti?

HVORFOR I ALL VERDEN har denne overskriften et spørsmålsteget? Svaret er jo opplagt: RV er et lite og fattig parti. At partiet er lite, blir vi minnet om hver gang vi leser en landsomfattende meningsmåling. At partiet er fattig er i hvert fall åpenbart når vi ser på partiets ledelse: Et lite arbeidsutvalg med stort innslag av fritidspolitikere, der lederen selv er hobbypolitiker med full jobb ved siden av.

AT RV ER LITE SKAL ingen benekte. Men det er en sannhet med flere unntak: I Odda er RV det neststørste partiet med 17 prosent oppslutning. På Notodden er RV en drivende deltaker i den alliansen som heter Solidaritetslista, som i stor grad setter dagsorden i kommunestyret, og der RV-eren Asgeir Drugli er varaordfører. Men først og fremst: Rundt omkring i landet er RV-ere en aktiv kraft i folks organiserte arbeid for å fremme sine krav. Stadig ser vi RV-ere som ledende representanter for lokale aksjoner, fagforeninger i kamp, og landsomfattende aksjoner.

AT RV HAR LITE PENGER, er også åpenbart riktig. Men hver gang jeg deltar på et møte der RV-ere samles, slår det meg hvor utrolig mye innsikt og erfaring som RV-ere rundt omkring i landet besitter. Konferansen "Reloading RV" var en ny manifestasjon av det, og når vi kommer til landsmøtet vårt vil vi se det igjen: En forsamling som rommer utrolig mye kunnskap, erfaring og politisk klokskap.

RV HAR EN STOR RIKDOM i sine medlemmer og i sine representanter rundt omkring i landet.

DENNE HØSTEN HAR brakt nye bevis på det. Lokale budsjettaksjoner med RV-ere i spissen, fagforeninger i svært viktige kamper med RV-ere i ledelsen, og se-

nest nå idet dette nummeret av "Opprør" går i trykken:

SOLIDARITETSLISTA PÅ NOTODDEN med Asgeir Drugli i spissen har klart å kjempe seg til gjennomslag i Erna Solbergs departement for å styrke kommunebudsjettet med 47 millioner kroner de neste tre årene. Et imponerende resultat av knallhard innsats preget av politisk oppfinnsomhet, jobbing tett sammen med fagforeninger, og mobilisering av folk i kommunen.

RV ER ET PARTI SOM JOBBER NEDENFRA: Som bakkemannskap for folk i deres kamp for viktige krav. RV-representanter påtar seg ikke rollen som Erna Solbergs skrankepersonale. Varaordfører Asgeir Drugli og de andre RV-erne i Solidaritetslista har ikke gått inn i rollen som dem som fører øksa og forklarer innbyggerne at "dessverre må dere nå finne dere i at sykehjemsplassene må legges ned".

VI HAR ALL GRUNN TIL Å VÆRE STOLTE av alle de flotte folkene vi har i dette partiet vårt. Vi har mye å gjøre for å få RV til å bli et mer slagkraftig parti. Vi må oppdatere de politiske analysene våre slik at vi også videre framover kan mobilisere folk til kamp for en bedre hverdag, og til kamp for en nytt og bedre samfunn uten kapitalens åk.

NÅ ER DET SNART LANDSMØTE. Det må vi bruke til å gi folk et enda bedre redskap til kampen sin. Folk i Norge trenger RV!

Torstein Dahle, leder RV

RV søker to sekretærer

Landsmøtesekretær

2 måneders engasjement
fra 10. januar til 10. mars 2005.

Arbeidsoppgaver:

Samarbeide med partisekretær i planlegging og gjennomføring av landsmøtet utsendinger av sakspapirer og korrespondanse med delegater oppdatere nettsidene for landsmøtet, lede sekretariatet på landsmøtet og utarbeide landsmøtearkiv etter gjeldende mønster

Søknadsfrist 15. desember 2004

Valgkampsekretær

5 måneders engasjement
mai – september etter nærmere avtale.

Arbeidsoppgaver:

Generelt arbeid angående forberedelse av valgkampen. utsendinger av valgmateriell og korrespondanse i organisasjonen om valget, bidra til nettsidene, skoleringsmateriell og valgkampmateriell arkivering og analyse av valgstatistikk og galluper svare på henvendelser fra skoler og enkeltpersoner Det er en fordel om du er kjent med lay-outprogrammet Indesign eller evt Quark.

Søknadsfrist 15. mars 2005

Lønn etter gjeldende likelønnsprinsipp i Rød Valgallianse. For nærmere opplysninger kontakt partisekretær Ann-Mari Volden på telefon 22 98 90 50.

Søknad med cv sendes til: Rød Valgallianse, Osterhausgata 27, 0183 Oslo eller på e-post til rv@rv.no. Merk med "Landsmøtesekretær" og/eller "Valgkampsekretær".

Åtte råd til grinebiterne i RV

Alle tidligere forsøk på å bygge det klasseløse samfunn har endt i diktatur eller barbari. Men det vil ikke si at ikke dere har en god sjanse, skriver Knut Nærum.

JEG HAR FORSTÅTT DET SÅNN at dette handler om å gi RV en ny giv, å få opp humøret og kampviljen. Så derfor vil jeg gjerne si følgende: «Hurra!» Sånn, da er det ute av veien. Jeg har alltid hatt sansen for RV. Unntatt første gang jeg stemte, det var ved kommunevalget i 1979. Da stemte jeg SV i kommunen og Ap i fylket. Det med Ap var taktisk. Det med SV var ekte følt. Jeg kan ikke huske at jeg vurderte å stemme RV. Jeg kan ikke engang huske om RV stilte lister i Aust-Agder. Men det hadde ikke hjulpet. SV var mitt parti. Jeg gikk på studiesirkel i SV. Den gikk ut på at en femti år gammel mann fortalte om Russland på nittentjuetallet. Det var fine møter. De pleide vare til alle våknet igjen. Da gikk vi hjem. Jeg så på RV som en gjeng sære grinebiter som ikke vet hvor godt de har det. Omtrent det samme synet jeg har i dag. Bare at i dag synes jeg det er en god ting. Hvis du sier til en RV-er: «—Herre min hatt så heldige vi er som er født i Norge og aldri har vært redd for å sulte», så kan du banne på at hun svarer: «—Nå glemmer du at flere hundre tusen nordmenn lever under fattigdomsgrensa.» Sånn er RV-ere. Det er fint at de fins.

AV SAMME GRUNNER ER de åpenbart også et helvete å ha som venner. Derfor vil jeg, til tross for at jeg er medlem, i det følgende omtale RV som «dere» og ikke «vi». Det kjennes betryggende å ha den avstanden. Jeg vil gjerne hjelpe bidra til å gjøre partiet stort og innflytelsesrikt.

Litt fordi jeg mener det er et godt steg på veien mot det klasseløse samfunn. Litt fordi jeg har dårlig samvittighet for å sitte hjemme og se på Homsepatruljen.

Men mest fordi det er utrolig irriterende å se de store avisenes meningsmålinger og oppdage at partiet som jeg har støtta i tjuetre år ikke er nevnt. Samma for meg om grafen peker opp eller ned, men det hadde vært kjekt å ha en graf. Så jeg har noen råd, nærmere bestemt åtte av dem:

1. UNNGÅ Å BLI EN FARGEKLATT. Det er fint å være en fargeklatt, men ikke hvis klatten er alt folk ser. Dere har hørt folk si: «Du, jeg har sans for RV, men den dagen RV bestemmer i Norge, da emigrerer jeg». Hvis jeg hadde hatt en million kroner for hver gang jeg har hørt noen si det, så hadde jeg vært mangemillionær i dag. Med min-

dre jeg hadde brukt opp pengene. Jeg kunne satt dem i aksjefond, men det er en annen diskusjon. Folk flest ser på RV som ketsjupen. Jeg vil at RV skal bli pølse.

2. UNNGÅ Å BLI VAKTBIKKJE. Det er fint å være vaktbikkje, men det å passe på at borgera

GIR RÅD: Tidligere så knut Nærum på RV som en gjeng sære grinebiter som ikke vet hvor godt de har det. Omtrent det samme synet har han i dag. Bare at i dag synes han det er en god ting.

følger de reglene de selv har vedtatt bør ikke være en hovedvirksomhet. Heller ikke være det RV er mest kjent for. Hvis RV skal sitte i kommunestyrene rundt omkring bare for å holde andre politikere i ørene, så får dere hendene fulle. Alle som har hatt hendene fulle av ører, vet hvor enkelt det kan være. Husk at vaktbikkjer også er bikkjer. Og det ser dumt ut å løpe etter pinner selv om bikkja selv har valgt det.

3. KOM INN PÅ TINGET IGJEN.

Siden 1981 har jeg stemt RV. En gang har jeg til og med hatt noe igjen for det. Jeg har vært med å stemme Erling Folkvord inn på Stortinget. Jeg var helt overbevist om at Erling kom til å være så synlig, så overbevisende at RV skulle få inn et par representanter til ved neste valg.

Og at partiet – i løpet av fire-fem stortingsperioder – skulle oppnå rent flertall og dermed innføre det klasseløse samfunn parlamentarisk. Dere er så flinke, tenkte jeg, at dere fikser dette uten revolusjon. Revolusjonen har utspilt sin rolle. Du vet at noe har forandret seg når ordet revolusjon dukker opp oftere i reklamer for joggesko enn i RVs program. Men sånn gikk det ikke. Det var det største tilbakeslaget for RV noensinne at Stortingsplassen røyk etter en periode. Det sto ikke på innsatsen. Jeg skylder på mediene. Det er alltid det tryggeste, i dette tilfellet er det også riktig. Erling Folkvord og folka rundt ham utførte et kjempearbeid for sånne gode og riktige saker som ingen journalister ville skrive om. Løsemiddelskadde kurdere. Viktig, men det kommer ikke opp mot forslag om å stanse programmer på TV Norge. Der har RV en del å lære av Inga Marte Thorkildsen.

4. MÉN MER ENN ANDRE, om helt vanligesaker. Sist gang en RV-er fikk lov til å mene noe på trykk i en riksavis, var det en vestpå som ville samle inn penger til den irakiske motstandsbevegelsen. Riktignok bare til humanitære formål, men hvis vi spoler tilbake til hva venstresida har beskyldt Bondevik for å støtte, så er det vel sånn at krigsstøtte er krigsstøtte, uansett hvilken del av krigen man støtter. Og Torstein Dahle mente at hvis norske soldater nedi der blir skutt, så er det til pass for dem. Det er interessant, det går til og med an å argumentere for det, men det er forferdelig sært. Jeg vil ha en ny mann, og aller helst en dame, inn på Tinget, og jeg vil lese i avisene at RV har en bedre politikk enn de andre partiene på de områdene som mediene faktisk er opptatt av. Denne uka var det Siv Jensen som ble den mest synlige kritikeren av den usosiale profi-

len på forslag til statsbudsjett. Og når Siv Jensen står fram som de fattiges beste venn, da brenner det på do.

5. SLUTT Å STØTTE ALLE SOM ER MOT USA.

Jeg har en lei mistanke om at jeg gikk i tog på begynnelsen av nittitallet mot at amerikanerne skulle blande seg inn i Bosnia-Herzegovina. Jeg lot altså være å forsvare bosniernes rett til å ikke bli drept av serberne, ettersom USA støtta bosnierne. Og jeg er helt sikker på at dette var RVs linje.

«Folk flest ser på RV som ketsjupen. Jeg vil at RV skal bli pølse»

Men hvis alle som er mot USA, støtter USAs fiender, får man et forklaringsproblem når det gjelder annen verdenskrig. RV fantes ikke den gangen, men hva ville RV sagt om Hitler? Han som ikke engang angrep USA. Kanskje dere skal være glade for at RV ikke fantes den gangen. Det kunne blitt flaut å måtte forsvare partiet i ettertid. Akkurat som AKP har det med rock og homofile. AKP ville være folkets parti, men nå flere tiår etter at de ga seg som aktive, er Queen fortsatt større enn Pål Steigan.

6. ALLE ER IKKE OFRE. Noen kriminelle trives godt med sitt karrierevalg. De har bilene, gullet og damene de ønsker seg. Hvis du mener at Agjengen er ofre for statlig rasisme, så besøk dem og si det ansikt til ansikt. Eller husk at folket er mot gangstere. Her bør RV være på folkets side. Og, om nødvendig, på samme side som snuten. Det er viktig å unngå gangsterromantikken.

Derfor sier jeg til min sønn: «Sønn, det er greit at du hører på 50 cent, både din mor og jeg innser at det er fete beats med god flow, men du må ikke ta dette som en aksept av hallikvirksomhet. Om du skulle finne på å tjene penger på at andre puler, tar din mor og jeg skarpt avstand fra det.» Han er tolv. Jeg tror det er viktig å si fra hvor vi står før han havner i en situasjon hvor det er aktuelt.

7. LÆR AV DE NORSKE KOMMUNISTENE som faktisk har resultater å vise til. Hvem snakker jeg om? Det fins bare én, og det er Egil Drillo Olsen. Det dere kan lære av ham er verdien av en stramt organisert bakre firer og det å utnytte spisskompetanse. Norge hadde aldri kommet til to VM-sluttspill i fotball hvis ikke Jostein Flo hadde vært så diger. RV må utnytte det som gjør RV spesielt,

i stedet for å gjøre det samme som alle andre gjør. Dere må finne deres Jostein Flo.

Det er meningsløst at RV skal profilere seg som et antikrigsparti når nesten alle likevel er mot krig. Da bør dere heller gjøre et større nummer ut av de krigene dere faktisk er for. Det må da finnes en eller to.

8. «STOL PÅ EGNE KREFTER». Jeg tilbringer aldri lang tid sammen med RV-ere eller RU-ere uten å få dårlig samvittighet. Dere mener ting så

sterkt og gjør så mye. For meg er dette først og fremst en kilde til dårlig samvittighet og en sterk pådriver for å gi opptil to hundre kroner til tv-aksjonen hver høst. Denne gløden, det som får en liten politisk bevegelse til å drive avis og arrangere sommerleire og seminarer og konferanser, det er gull verdt.

Knut Nærum

Likevel har jeg tilbrakt til sammen flere uker av mitt liv på møter, og her må jeg si «vi» og ikke «dere», møter hvor vi stort sett har snakket om hva det er i veien med oss siden vi ikke blir flere. Det var jo aldeles ikke noe å friste nye medlemmer med. «– Velkommen! I dag skal vi diskutere hvorfor vi ikke får flere nye medlemmer enn deg!» Dette er sikkert et tilbakelagt stadium, en radikalismens barnesykdom fra siste halvdel av nittitallet. Det fins ingen grunn til å bruke tid på slike diskusjoner.

Riktignok hender det sikkert at folk rundt dere tenker: «– Det må være noe i veien med meg siden jeg ikke klarer å være så glødende engasjert i samfunnsspørsmål som RV-Kari. Jeg kunne aldri reist fra Odda til Oslo en helg for å høre noen snakke om forslaget til ny arbeidslivsløp. Og jeg er sikker på at RV-Kari, som faktisk gjør det, forakter meg for min makelige småborgerlige hvite dissevommete tilværelse.» Men det er helt greit. La folk tenke sånn. Kanskje de er småborgere.

Og småborgere er en potensiell alliert i kampen for arbeiderklassens frigjøring. Spør enhver småborger som er her i kveld. Og de er ikke få. Dårlig samvittighet er en god ting. Den får folk til å handle. Man bør aldri la noen anledning gå fra seg til å påføre andre dårlig samvittighet. Hvis de får det, er det fordi de har fortjent det. Dere må aldri glemme hvor flinke dere er. Alle tidligere forsøk på å bygge det klasseløse samfunn har endt i diktatur eller barbari. Men det vil ikke si at ikke dere har en god sjanse. Sånn, da håper jeg alle føler seg oppmuntret.

Knut Nærum, humorist, forfatter og tegner. Teksten ble opprinnelig holdt som tale på RVs konferanse «Reloading RV», 8. oktober 2004.

Statsbudsjettet

noen fakta til bruk i klassekampen

Statsbudsjett er kjipe greier. Den såkalte "gul bok", Stortingsmelding nr 1 - Nasjonalbudsjett 2005, er ikke akkurat folkelesning. I tillegg er statsbudsjettet ikke noe annet enn beskrivelsen av et statlig ran av velferden i kommunene.

> TEKST: FINN OLAV ROLIØRDET, AU-MEDLEM OG KOMMUNESTYREREPRÆSENTANT PÅ GJØVIK

Meldingen inneholder derfor mye krutt i kampen mot statens økonomiske politikk, viss man bare vet å anvende det. Vi må få fram tall og tabeller som kan være nyttige i kampen mot statens økonomiske politikk. I denne artikkelen skal vi se litt på nettopp det. Vi henter opp tallmateriale enhver opprørsk FAU-leder, enhver fagforeningsaktivist og ethvert RV-medlem burde kunne godt.

Utviklingen av offentlig sektor

Velferdstilbudene i kommunene skal kuttes. Over

noen år nå og slik vil det fortsatt være, uavhengig av regjeringer. For det overordnede politiske målet - større vekst i privat sektor enn i offentlig sektor - rokker ingen stortingspartier ved, enten de heter Frp (selvsagt) eller SV (mindre selvsagt). Den første tabellen som presenteres er om hva som planlegges av vekst i offentlig og privat sektor for neste år.

Tabell 1. Hovedtall for norsk økonomi. Prosentvis endring fra året før:

	2003	2004	2005
Privat konsum	3.8	4.5	4.0
Offentlig konsum	1.4	2.2	1.7

Som vi ser legges det opp til større vekst i privat sektor enn i offentlig sektor. Når vi i tillegg tar i betraktning at prisstigningen er beregnet til 2.25% i 2005 skal det ikke store kuleramma til for å skjønne at det går den veien høna sparker i kommunene.

Utviklingen i kommunesektoren

Vi sier ofte at det foregår et statlig ran av den kommunale velferden. Kommunesektoren får år

ne historien som fortelles på sidene 166, 167 og 168 i statsbudsjettet. La oss først se på tabellen for stat, fylker og kommuner, her kalles det offentlig forvaltning. Se tabell 2. (tabellen er forenklet). Det som kalles "nettofinansinvesteringer" vil på vanlig norsk hete "årsresultat". Det er mange hersketeknikker i økonomisk språk... Til neste år er det altså planlagt at hele offentlig sektor skal gå med 171 milliarder i overskudd.

Vi beveger oss raskt over i neste tabell da dette rett og slett så overraskende positivt ut. Situasjonen i kommunene er da ikke slik med så store overskudd? Nei, selvfølgelig ikke. Se tabell 3 for kommunene.

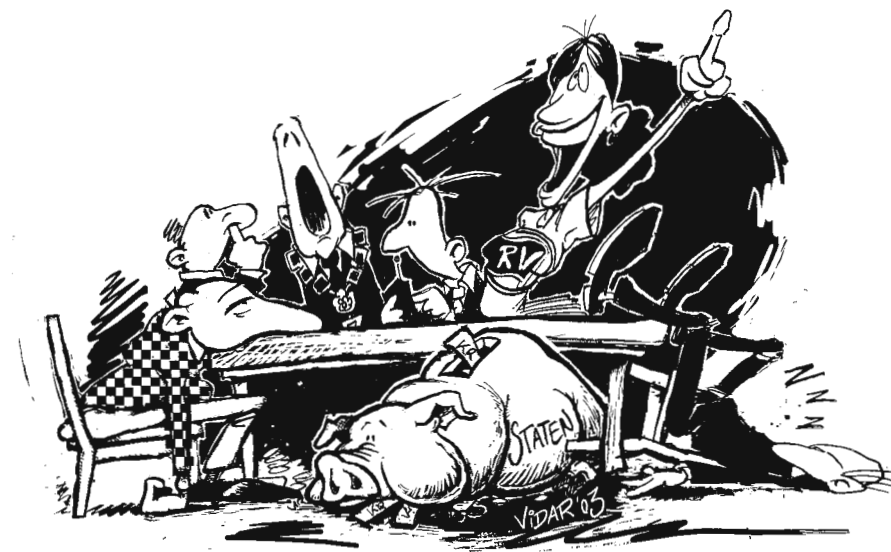
Her er det verdt å merke seg at året 2002 kommer positivt ut. Men dette var året da fylkene fikk 16 milliarder av staten for sykehusene. Korrigerer vi for det, har vi et driftsunderskudd på 9 milliarder. Ja, dette er det bildet vi kjenner fra virkeligheten, man har jo vitterlig drevet kuttøvelsene i kommunene i mange år allerede.

Vi må derfor til slutt se på utviklingen i statlig sektor. Det er her overskuddene ligger og de vil jo da være større enn overskuddene i offentlig forvaltning samlet, for det må korrigeres for underskuddene i kommuneforvaltningen. Staten går altså med store overskudd år etter år, for neste år planlagt til nesten 180 milliarder! Det må jo være pinlig å være politiker i de partiene som sitter i kommunestyrene rundt omkring viss de skjønner hva Stortinget faktisk planlegger - kommunalt underskudd og statlig overskudd! Se tabell 4.

Den statlige rikdommen

Men hvor blir så alle disse overskuddene av? De fleste kjenner til at regnskapene i en bedrift består av to deler. Man har det ordinære driftsregnskapet som er summen av all aktivitet et år. Og så har man balanseregnskapet som viser hvilke verdier som ligger i bedriften, hvordan overskudd er satt til side eller eventuelt hvordan underskudd er dekket inn. Staten har også sitt balanseregnskap. Det er interessant å konstatere at man ikke finner det i statsbudsjettet (bare prøv). Da er det vel nærliggende å tro at det finnes i delbudsjettet til Finansdepartementet. Ha, er du godtroende? Men heldigvis finnes internett og Statistisk Sentralbyrå (SSB). Der finnes statistikk over statens oppsparte midler. Vi ser på hovedtallene, statistikknummer gjengis først: se tabell 5.

"Netto fordringer" er i dette tilfellet forskjellen mellom fordringer (eiendeler) og gjeld. Vi ser altså at den samme inndelingen av offentlig sek-

hele landet svetter lokalpolitikere over valget mellom å legge ned en grendeskole, si opp lærere, omorganisere hjemmehjelpa vekk fra hjemmet eller kanskje var det en fritidsklubb eller to for mye i kommunen? Velferdsstaten slik vi kjenner den skal demonteres. Dette er ikke en ny beskrivelse av hverdagen i kommune-Norge. Slik har det vært

etter år mindre i overføringer. Det er en mangelfull tilbakeføring av skattepengene, pengeflyten går i om mulig enda sterkere grad fra kommunene til den rike staten. Resultatet er underskudd i kommunene ettersom reduseringen av driftsutgiftene alltid kommer som en følge av tapte inntekter og foretas i liten grad på forskudd. Det er den-

tor gir det samme bildet. Gjeld i kommunesektoren og solid beholdning på statlig nivå. Tallene fra 2002. SSB bruker noe tid på å godkjenne statistikk, tallene for 2003 burde imidlertid snart være klare. For øvrig kan det være på sin plass å minne om at oljefondet nå har passert tusen milliarder. Ved utgangen av 2005 er statens finansielle balanse anslått til å være 1200 milliarder i oljefondet og ytterligere 300 milliarder i andre fordringer. Vi har en søkkrik stat som markedsgribbene sikler rundt. Og den blir stadig rikere som følge av demonteringen av velferdsstaten.

Politiker-protester

Er det noe rart at ordførerne protesterer? Ikke engang alle høyre-ordførere vil være skrankepersonale for den nedbygging av velferden vi ser utfolde seg i disse dager. Ordføreroppøpet "Nok er nok" som min ordfører Hagebakken på Gjøvik dro igang har riktig fokus, men stiller alt for svakt krav. Sånn sett føyer det seg inn i rekka av tidligere "opprør" - som Finnmarksopprøret, Vardø, Verdal-konferansen og liknende. Forskjellen er kvantitet, over 230 ordførere, ikke kvalitet.

Hva bør kreves?

Ordførerne krever 3.5 milliarder mer i fire midler. Behovet vil være nærmere 10 milliarder – og det er da også RV sitt krav for 2005. I Oslo er kravet om 10 milliarder reist av LO i Oslo og "La Grorud-

dalen leve". Gjøvik-aksjonen "La velferden blomstre" har også stilt dette kravet. I tillegg må manglende overføringer fra flere år tilbake rettes opp. Budsjettforliket på Stortinget med Frp gir 2.2 milliarder mer (Men her regnet Frp feil! Sum skal være 3,4 mrd). Det er tenkt å dekke opp manglende skatteinntang for inneværende år og vil ikke sprengte ramma eller rokke ved hovedløpet om å demontere offentlig sektor. Det må på plass en plan for å rette opp tidligere underskudd, fullfinansiere alle reformer og sanere kommunegjeld.

Folkeaksjoner

Politikerprotester er altså mangelfulle. Alternativet er folkelig engasjement og behovet for en landsomfattende allianse mellom lokale folkeaksjoner er presserende. Det er hevet over enhver tvil at arbeiderklassen må skolerer i makroøkonomi. Det bør bli allmenn kunnskap ikke bare at oljefondet øker, men at det er mer enn oljepenger som bygger det opp. Det må bli allmenn kunnskap at skatten du betaler inn ikke går til kommunene. Noen steder ser vi at LO eller aksjonen For Velferdsstaten bygger opp motstandskamp. Dette er veien å gå. Fagbevegelsen må på banen sammen med opprørspolitikere og lokale folkeaksjoner. Blir det ikke en slik allianse der du bor i år, får du sjansen på nytt neste år. Jeg ser ingen tegn i glasskula på at det høsten 2005 blir bevilget nok til kommune-Norge.

Alle barn skal ha rett til et godt barnehage-tilbud

INITIATIVGRUPPA FOR Barnehageaksjonen 2005 har sett seg lei på fagre løfter fra politikere om satsing på barnehagesektoren, når løftene kombineres med mangel på barnehageplasser, kutt i kommunebudsjettene, og fjerning av kvalitetskrav i barnehagene. Nå er tiden inne for en barnehageaksjon - for økonomisk satsing på barnehager, og for kvalitet i barnehagene! For barns rett til barnehageplass! Vi lover aksjoner fram mot stortingsvalget 2005, og at vi skal utfordre politikerne med ansvar for barnehagesektoren.

STIFTELSESMØTE FOR Barnehageaksjonen 2005 holdes i januar, hvor alle organisasjoner, foreninger og enkeltpersoner med interesse og engasjement for barnehagesaken inviteres til å være med. Startskudd for aksjonen var 22. november med fakkeltog mot Oslo-budsjettet.

BYRÅDET LOVER barnehageplass til alle som ønsker det, men kutter samtidig i bydelenes budsjetter. Det betyr dårligere kvalitet i byens barnehager. Det betyr overfylte avdelinger, kutt i bemanningen, mindre trygghet i barnehagen. Slik vil byrådet gjøre barnehagen til et oppbevaringssted for barn.

VI KREVER barnehageplass til alle som ønsker det og økt kvalitet i Barnehagen. Vi krever penger til bygging av nye og rehabilitering av gamle barnehager. Vi krever økte bevilgninger til bydelene. Barnehagen skal være et godt pedagogisk tilbud! Ingen overoppfylling av avdelingene. Grunnbemanningsavtalen med 3 ansatte per avdeling må holdes.

BYRÅDET BRUKTE innføring av makspris til å øke prisen for dem med dårligst råd. Makspris skal ikke føre til økt barnehagepris! Graderte satser som før!

Skriv til barnehageaksjonen@hotmail.com eller ring på 41 57 06 43/93 42 14 33

Sigrid Angen, for initiativgruppa for Barnehageaksjonen 2005

Tabell 2

Påløpte inntekter og utgifter i offentlig forvaltning

	2001	2002	2003	2004	2005
A Totale inntekter	834692	813078	845979	935405	951522
D Totale utgifter	627882	673713	715713	745045	780265
G Nettofinansinvestering	206810	139365	130266	190360	171256

Tabell 3 Kommunenforvaltningens inntekter og utgifter.

	2001	2002	2003	2004	2005
A Totale inntekter	223976	205356	195435	203372	213817
B Totale utgifter	232631	198316	210424	212643	222741
E Nettofinansinvestering	-8655	7040	-14989	-9271	-8917

Tabell 4 Påløpte inntekter og utgifter i statsforvaltningen

	2001	2002	2003	2004	2005
A Totale inntekter	707971	709307	726872	814024	825801
D Totale utgifter	492852	571980	585428	617260	648068
G Nettofinansinvestering	215119	137327	141444	196764	177733

Tabell 5

	1998	1999	2000	2001	2002
580. Statsforvaltningen.					
Finansiell balanse.					
Netto fordringer	464686	560682	745680	965769	936524
581. Kommuneforvaltningen.					
Finansiell balanse.					
Netto fordringer.	-31649	-29482	-26487	-35382	-12247

Slaget om Notodden

Asgeir Drugli er den første RVeren som er blitt varaordfører. På Notodden nekter han og Solidaritetslista å være skrankepersonale for Erna Solberg.

> TEKST OG FOTO: JOHANNE BERGVIST, FOTO FRA IRLAND: KIRSTEN GISHOLT

Notoddens økonomi har fått en smell uten om det vanlige. Rådmannen foreslår å legge ned 62 sykehjemsplasser, avvikle ungdomsklubben, redusere bibliotekene og legge ned skoler.

Kjetil Holta, hovedaksjonær og styreformann i Tinfos AS ønsker å drive det nedleggingstrua sykehjemmet, for å selge tjenestene tilbake til kommunen.

Solidaritetslista og Ap har en skriftlig avtale som sier nei til privatisering og Solidaritetslista slåss med nebb og klør mot raseringa av velferdsordningene på Notodden.

I 2003 vedtok Solidaritetslista sammen med Ap et budsjett i balanse, men i løpet av 2004 er budsjettet 26 millioner i minus, 20 millioner av disse skyldes lavere skatteinngang enn regjerin-

gas antakelser og uklarheter fra stortingens rundt momskompensasjon. I tillegg må kommunen betale tilbake 30 millioner i vann, avløp og renovasjonsinntekter (VAR) som har blitt krevd inn for mye fra Notoddens innbyggere siden 1994.

Det kommunen skyldte befolkningen ble ført som underskudd i kommunens regnskap (30 millioner). Underskudd må tilbakebetales i løpet av fire år over driftsregnskapet ifølge kommuneloven. Det vil si at for å ha råd til å betale tilbake, må kommunestyret kutte med 7,5 millioner per år i tjenester de samme innbyggerne har behov for.

– På den ene sida står kommunelovens krav om et budsjett i balanse, og konsekvensene av underskuddsbudsjettering. På den andre sida trusselen om privatisering.

– Høyrekreftene står hardt på å overholde kommuneloven, mens andre lover som sikrer folks rettigheter ikke ser ut til å ha samme verdi, sier Asgeir.

Som krisetiltak har kommunestyret med bakgrunn i forslag fra Solidaritetslista bedt om uttak av 47 millioner i utbytte fra Notodden Energi over fire år og forlengelse av tilbakebetalinga av VAR-utgiftene. Etter en knallhard 8 måneders lang kamp mot lokale, regionale og sentrale myndigheter innrømmet Kommunal og regionalde-

partementet nylig (25. nov) at disse midlene kan benyttes. Vi snakker 47 mill. ekstra til drift i kommunen. Hvem sa at RV var lite og ubetydelig?

Et innbyggerinitiativ (som i kommuneloven krever 2 % av innbyggernes underskrifter) har krevd å få en mulighet til å nekte å få tilbakebetalt VAR-avgiftene fra kommunen, mot at pengene blir isteden blir brukt på skole og eldreomsorg. SOL jobber aktivt med dette da det både er en økonomisk gevinst å hente, men også en markingsmulighet i protest mot kommunal rasering.

Ingen vaktbikkje

Asgeir Drugli visste ingen ting om Notodden før han i 1993 takka ja til jobben som ingeniør der, og flytta fra Hydro Aluminium i Årdal til Notodden. Opprinnelig er han fra Trondheim. Han forteller engasjert om sitt møte med RV i ungdomstida i Trondheim.

– Jeg stemte RV ved skolevalg og valg, men kunne ikke tenke seg å bli med. Jeg mente at RV var ei viktig vaktbikkje, men ikke et parti jeg ønska i regjering.

I dag er Asgeir leder av Notodden RV og gruppeleder for Solidaritetslista i tillegg til varaordførervervet. Solidaritetslista har ei gruppe i kommunestyret bestående av 3 RVer, 3 SVer

«Høyrekreftene står hardt på å overholde kommuneloven, mens andre lover som sikrer folks rettigheter ikke ser ut til å ha samme verdi»

Asgeir Drugli

og 2 partiløse. Asgeir meldte seg inn i RV først da han kom til Notodden og listesamarbeidet startet (kommunevalget 1995). Synet på RV som vaktbikkje synes han er latterlig for små ambisjoner for RV i dag.

– Vi er kjent for å være vaktbikkjer, reine og røde, og for å komme med de "riktige forslagene". Gjennom det grepet vi har gjort på Notodden har vi gjort noe annet. Å sitte som RVer i posisjon betyr å inngå kompromiss. Da har man trådt over en praksis RV ikke er kjent for. Derfor er det viktig at vi på Notodden RV får korrektur fra partiet på hva vi gjør.

– Det er uvanlig at folk i Ap samarbeider med RV på denne måten?

Ap har ordføreren og Asgeir er varaordfører for Sol-lista. Sol-lista har 7 av 41 kommunestyre-representanter. Sammen med Aps 14 har de flertallet i kommunestyret.

– Ap har samarbeidet seg gjennom de ulike partiene, sier Asgeir med et smil. Før var det helt uaktuelt for dem å jobbe med Solidaritetslista og med profilerte RVer. I Sol-listas første omgang, i 1995-1999 samarbeidet Ap med Frp og Høyre, og John Alvheim var varaordfører. I forrige periode styrte de kommunen sammen med Krf. Men det var store protester innad i Ap om å samarbeide mot høyre. Mange av Aps velgere ønska en mer sosial profil.

Nå har Ap og Solidaritetslista en skriftlig avtale for perioden 2003 - 2007. Gjennom avtalen forplikter Ap og Sol-lista seg til å forsøke å bli enige om et budsjett i balanse. Skulle de allikevel ende opp med forskjellige budsjett, gjelder de andre punktene i avtalen fortsatt, som mot privatisering.

– Så langt har Ap vært troverdige og stabile i forhold til avtalen. Det er ingen garantier for at det fortsetter.

Alle på lista har vetorett

Grunnlaget for Solidaritetslista var et uformelt samarbeid mellom RV og SV i økonomisaker. Begge partiene brøyt noen barrierer for å få større grunnlag. Solidaritetslista har en politisk platt-

form alle på lista kan stille seg bak.

Asgeir er fornøyd. – Vi lever bra med uenighetene. Det var to forutsetninger for dannelsen av Sol-lista. Vi fikk med partiløse. Flere jenter hadde gått ut av Ap på grunn av en indre kultur hvor de ikke fant seg til rette, ei av dem med potensial til å bli ordførerkandidat for Ap den gangen. Den andre forutsetninga var RVs lokale styrke. Selv i overvåkingspolitiets mapper blir Notodden RV gitt gode skussmål.

– Solidaritetslista har en veldig demokratisk prosess fra valg til valg. Alle som stiller seg på lista har vetorett på enkeltpunkter i programmet. Vi har et slutt møte hvor alle som har personlige innsigelser kan komme med det. Så sendes programmet ut en siste gang. Da har alle en uke på å komme med innspill. Er det uenighet, fjernes bare punktet. Vi er avhengige at alle er enige. Solidaritetslista er stolte av å ha en sosialistisk plattform. Programmet brukes til å knytte oss til nye folk. Vi har med folk i kommunestyret som aldri har vært med i et politisk parti, men som etter

VILJA: Asgeir Drugli med datteren Vilja.

Rødt Omslag

Denne sangen er en liten betraktning omkring Ap og dets åpenbare dobbelthet i forhold til uttalt politikk og den politkk partiet gjennomfører i praksis. Sangen tar også for seg de forhold som begrenser Ap-representantenes frie handlemåte i lokale folkevalgte organer. Enkelte Ap-medlemmer finner partipisk og mangel på åpen debatt særdeles problematisk. men de er selvstendige mennesker, og står fritt til å velge selv...

> TEKST OG MELODI: ASGEIR DRUGLI

Jeg trudde på sosialdemokratiet og meldte meg inn i Arbeiderpartiet
Jeg trudde at kampen for velferdsstaten skulle stoppe all privatiserings-praten
Partiprogrammet i lomma mi lå
Omslaget rødt, med ei skrift som var blå

Som representant for arbeidernes sak i bystyrets sal satt jeg aller lengst bak
Jeg leste på saker og var forberedt med stor ambisjon i fra min taburet
Lokalet var stort, midt i byen det lå
Salen var rød, men setene blå

Jeg trudde på egne meningers mot men da jeg forsøkte ble alt bare rot
Mot rep-skapets linje jeg avga min stemme
At det var kritikkverdig fikk jeg sent glemme

For ledelsen måtte jeg skolerett stå
De var røde av sinne, og aua var blå

Jeg fikk meg en trøkk skal jeg sannelig si for å kjempe for det som var meninga mi
Men den skulle åpenbart andre bestemme og jeg lot meg av dette til stillhet skremme
Ledelsen så jo hvor sannheten lå
Kartet var rødt, men skiltene blå

I sak etter sak lot jeg ledelsen føre
I bystyret kunne jeg ingenting gjøre
Hva telte vel egne synspunkter her?
Illusjonen var borte, jeg var tvunget i knær
Så andre tok avgjørelser for meg nå mens jeg så rødt, i en by som var blå

Til slutt tok jeg saken i egne hender
Jeg trives best blant folk som er mine venner

Jeg meldte meg ut av partiet til sist og har tatt affære og blitt sosialist
Nå slipper jeg å stå i vannet og trø
Kun himlen er blå, politikken er RØD!

TVILLINGER?: Asgeir Drugli i møte med Gerry Adams fra irske Sinn Féin.

å ha deltatt i programarbeidet har blitt spurt om å stille på liste.

– *Hvordan bevares partiene i dette samarbeidet?*

– I alle saker som ikke berøres av programerklæringa står vi fritt til å være RVer, SVer eller ta personlige valg. Det er viktig at det er lov å ytre personlige meninger. Ofte stemmer vi mot hverandre personlig og partipolitisk uten å bli uvenner av den grunn.

– Notodden RV har dyktige folk, som RV har mange plasser. Man må ikke tenke statisk, men utnytte seg av det som skjer gjennom å analysere situasjonen. På Notodden er vi som jobber med Solidaritetslista avhengig av et oppegående RV-styre i ryggen, som gir korreks og anledning til å gjennomføre. Vi diskuterer ofte det som skjer. Selv om RV-styret ikke har makt over Sol-lista er RV en nødvendig korreks for oss RV-medlemmer.

– Notodden RV er synlig utenomparlamentarisk for eksempel gjennom Sykehusaksjonen og Anti-krigsbevegelsen i Telemark. Vi arrangerer sommersamling på Jomfruland, har overskudd til utenomparlamentarisk arbeid, og er sterkt representert i fagforeningssammenheng.

– Det er en forutsetning å ikke ta alle problemene vi jobber med personlig. Da hadde vi blitt handlingslamme, sier han på sin overbevisende måte. RV er et lite radikalt parti med begrensede muligheter, ennå. Når man tar all verdens faenskap for mye inn over seg, er det viktig å huske på at man holder på fordi folk ønsker deg i den posisjonen, og at vi RVer gjør så godt vi kan, og ofte med godt resultat!

– *Hvor går din smertegrense for RV i posisjonen?*

– Jeg er pragmatisk i forhold til spørsmålet. Hva hadde vi fått til om vi hadde stått alene i

forhold til å ta posisjon? Om vi greier å følge opp folks rettigheter i forhold til kommunen er det fornuftig å fortsette samarbeidet. Er det bare posisjonene og taburettene som står igjen er det på tide å trekke seg. Smertegrensa går ved å administrere regjeringas politikk, når vår lokale politikk ikke har betydning og de økonomiske rammebetingelsene overstyrer lokaldemokratiet. Nå har vi betydning i den politiske hverdagen til folk. Det gjør oss ikke noe mindre røde, men vi lar oss bruke av folk som har stemt på oss – til å gjennomføre så mye vi kan av den politikken vi står for.

For meg er det viktig at partiet ikke er til for partiets del. Det er ikke partiet RV som skal ha posisjon, men som folkevalgte representerer vi de som har stemt på oss og vi må vi prøve å gjennomføre vår politikk så godt som mulig. Men jeg er med på å diskutere om det vi gjør på Notodden er riktig. RV profileres mindre nå enn før. Forslaga fra Sol-lista er de samme som RV stilte tidligere, men nå med annet navn. Men samtidig tror jeg ikke at RV har fått mindre fokus enn tidligere. Med alt styret rundt meg som varaordfører er RV profilert i større grad enn ellers.

De forslaga det nå står Sol-lista på blei tidligere nedstemt kun fordi det sto RV på papiret. For noen år sida gjorde jeg en undersøkelse sjøl. Jeg ville analysere hva vi fikk gjennom med Sol-lista i forhold til å bare være RV. Hvor aktive var Sol-lista sammenlikna med de andre partia? Jeg gikk gjennom forslag som blei stilt i Formannskapet. Sol-lista fremma her i løpet av to år dobbelt så mange forslag som neste parti, Ap. Vi fikk flertall for 50 prosent av forslaga. Dette sier ingen ting om kvaliteten på forslaga, men det sier at vi fikk flertall for like mange forslag som Arbeiderpartiet hadde stilt til sammen.

Synger ut om kommunepolitikken

Asgeir har ei lita jente på ett og et halvt år og et

nytt barn er på veg. Allikevel går tida hans opp. – Familien merker knapt at jeg leser sakspapirer. Før brukte jeg 40 timer på å komme gjennom bunken. Nå gjør jeg ikke det for jeg vet hva jeg skal se etter. Fordelen med Sol-lista er at flere personer kan jobbe med sakene én person gjorde før.

Asgeir er lidenskapelig musikk- og historieinteressert. Historiegleden har spesielt fokus på irsk historie og militærhistorie. Han skriver egne sanger som kommenterer kommunepolitikken på Notodden.

– Det er lov å drite seg ut, sier han med et vinnende smil. – Ofte tar seriositet vekk litt av gleden over politisk aktivitet. Det er godt å omgås hverandre i løsere sammenhenger innimellom møtene. Det er Sol-lista flinke til å få til. RV har en stor utfordring i å kommunisere på et språk folk forstår.

– Se på RV-lista, debattformen her er ikke heldig. Før lot jeg meg skremme og hadde stor respekt for folk med tunge kunnskaper. Nå driter jeg i det. Min agenda er RVs program. Motivasjonen er folk, ikke bøker jeg knapt har lest. Det handler om å respektere eget erfaringsgrunnlag og vite at man sjøl har noe å bidra med i prosessen.

Inspirerer til opprør

Asgeir Drugli er kjent for overtalende debattinnlegg. I oktober var han invitert til et møte blant brukerne av eldresenteret i kommunen, og lokalet var fullt. Han skulle kjøre en innledning om kommuneøkonomi og eldreomsorg, men bestemt seg for å ikke legge fingrene imellom, men si akkurat det han mente om saken - og oppfordre til et nytt eldreopprør. Han forteller:

– Jeg presenterte meg sjøl som revolusjonær sosialist, noe som medførte interessante spørsmål i etterkant av innlegget fra en av brukerne, som bad meg forklare hva jeg mente med revolusjonær. Det hele endte med at lederen av Eldrerådet i kommunen (Dame, 80+) gikk på tallerstolen og proklamerte følgende: "Dette hadde jeg aldri trodd jeg skulle gjøre, men jeg må tilstå at jeg har blitt revolusjonær!"

– Revolusjon er et begrep som er vanskelig å forklare til folk, sier Asgeir. Jeg kan bare være ærlig og forklare det ut fra min egen oppfatning. Det er like mange oppfatninger av begrepet revolusjon i RV som det er medlemmer i partiet. Viss vi har så utydelige forestillinger, er veien dit også utydelig. Jeg er opptatt av å lage beskrivelsen av det første skrittet på vegen. Hva kan vi som sosialister gjøre viss det politiske bildet endrer seg og vi kommer i posisjon på Stortinget? Dette må vi kunne svare på. Selv om det nå er usansynlig, er det slike problemstillinger naboen din er opptatt av. Når vi stiller til valg, må vi beskrive hva som er vår rolle der. Folk har rett til å få svar på "hvorfor skal jeg stemme dere?".

Sjå ting i samanheng

ME I RV BLIR ofte skulda for å svartmala situasjonen i Norge og i verda. Me blir skjelte ut når me nyttar ordet "krise", og me får høyra at RV'arar lever på ein annan planet enn andre politikarar og "fornuftige" folk. Og me er uheldbredelege idealistar!

GJERNE IDEALISTAR, alt det andre er sjølv-sagt tøys. Me lever på same planet som andre politikarar, men analyserer problema på ganske anna vis: forskjellen mellom idealisme og beinhard realisme er faktisk ikkje så stor. Ein tolkar røynda etter kva idear ein har framst i panna, og for eit parti som RV, gjeld ideane: frigjerung av alle undertrykte, avskaffing av kapitalismen som system, av klassesamfunnet som sosial organisering, og fremje av samfunn i økologisk balanse. Dette er visjonen om det klasselause samfunnet der folk sine behov, og ikkje opphopning av kapital, er førande, og der menneskeleg utfalding, kreativitet og glede skal stå i sentrum.

DETTE HANDLAR om å sjå ting i samanheng. Når ein ser samhengane, blir plutsleg uforståelege ting som desse, logiske: "korfor sel me arvesølvet vårt, vasskrafta?", "korfor skal ikkje Norge ha industriarbeidsplassar lenger?", "korfor skal folk ha eit råde arbeidsliv, og bli lønna med mindre pensjon enn før?", "korfor skal me konkurranseutsetta renovasjonen, som folk var nøgde med?" og "korfor skal eit styrkt land ha fattige kommunar?". Svaret er at kapitalismen som system krev det, fordi han dreier seg om kapitaloppbygging, profitt, og ikkje om å møta folk sine behov med dei midla og menneskelege ressursane som er tilgjengelege.

DENNE UTVIKLINGA har hatt vind i segla dei siste 25 år. Han går under navnet nyliberalismen, og er den naturlege konsekvensen av eit system som har sine kriser solid innebygde i sjølve strukturen: uregulert produksjon sentrert om konkurranseprinsippet, fører til overproduksjon og monopolar, og å produsera til lågast pris, for kapitaleigaren si profittmaksimerings skuld, gjer lønningar og sosiale utgifter til kamparena, og gjev underprisa råvarer og arbeidrarar på svoltegrensa i fattige land. Kapitaleigarane vil alltid måtta sjå seg om etter nye marked, for ikkje å bli spiste av konkurrentane. Det som før var offentleg ansvar, eller rekna som så samfunnsmessig viktig å sikra stabil tilførsel av, at det blei unntatt markedet, blir i dag forsøkt innført under same markedslogikk. Tenk kva som har skjedd med krafta, som blir selt ut, for så å måtta importerast med forbrukarane som mjølkekyr, med helsesektoren - sju-

kehus er blitt helseforetak etter bedriftsøkonomisk modell, med skolen - private aktørar har fått fritt leide, med kommunal verksemd - som skal konkurranseutsettast for å bli "billig", med posten, kollektivtransporten osv.

DEI SISTE DREINGANE på dette nyliberalistiske hjulet, gjeld pensjonen, som folk ikkje lenger fortener, dei må jobba lenger og hardare, fordi "me" ikkje har råd til den folketrygda det tidlegare var offentleg semje om, ikkje minst kvinner skal straffast for deira lausare tilknytning til arbeidslivet, sjølv om det same arbeidslivet er avhengig av deira ubetalte omsorgsinnsats. Mytar blir spunne på sviktande dokumentasjon og tilsørte agendaer; den private pensjonsforsikringskapitalen siklar etter eit kjempemarked. Og arbeidslivslov-utvalet skal gje si innstilling, som handlar om fleksibilisering og deregulering - igjen for å tekkast kapitalen sine behov, med utslitne folk som betalmiddel.

PÅ BYSTYREMØTET 9. februar, hadde RV eit forslag om at byen skulle ta ein pause i konkurranseutsetting av offentleg verksemd. Vår argumentasjon gjekk på at konkurranseutsetting av det offentlege sine oppgåver, skaper utrygge arbeidsplassar, gjer folk utslitne og førtidspensjonerte, at forbrukarane ofte slett ikkje får eit bedre tilbud, at aktørane på det private markedet leverer etter prinsippet om maksimal fortjeneste, i stadig hardare konkurranse, og må fira på krav som arbeidarvern, pensjonsavtalar og miljøkrav. Me viste til negative erfaringar frå kommunar som har drive med massiv konkurranseutsetting, og konkurranseutsette land i Europa som nå endrar kurs, fordi ein ser at markedet ikkje eignar seg til å sikra innbyggjarane sine behov i eitt og alt. RV ønska ein gjennomgang av erfaringane med konkurranseutsetting i byen, og ein pause, så kommunalt tilsette får eit pusterom, og ein ikkje gjer uopprettelege skadar på offentleg infrastruktur og kompetanse.

FORSLAGET FEKK IKKJE gjennomslag. Ordføraren viste til dei ulike planetane RV og hans parti lever på, gitt så ulik oppfatning av privatiseringa. Ja, når ein insisterer på å sjå verda nedanfrå og opp, blir konklusjonane ganske annleis enn når blikket kjem ovanfrå. For oss handlar den politiske kampen i stor grad om å bli mange nok som vågar å sjå verda frå posisjonen på bakken, for det er her me står, med beina godt planta, i ei jord som skal vara for tusenar av generasjonar.

Anne Kalvig, Bystyrerepresentant i Stavanger

Festhilsen til Brigit

ALLE I BODØ VET HVEM Brigit Kristensen er. At han er RVer, industriarbeider og revolusjonær, at han alltid engasjerer seg på folks side i kampen mot makta og at han også har vært med på å vinne fram i mange saker - ofte mot alle politiske og parlamentariske odds. Dette har gjort ham til byens mest populære og respekterte politiker - blant folk flest. Færre vet kanskje at Brigit Kristensen var sentral i oppbygginga av den m-l-bevegelsen fra 1960-tallet.

BODØ RV HAR TATT INITIATIV til å markere hans 60 års dag med noe så sjeldent som ei festskriftbok. 250 personer og en rekke organisasjoner har bidratt med sin hilsen i boka.

Boka "Byens største tanker fins på Burøya..." har blitt på hele 362 sider og inneholder både et utvalg av Brigts egne tekster og innsendte bidrag. Jostein Greibrokk har sammen med Arulnesan Marianayagam, Ebba Engan og Marit Ursin redigert dette imponerende festskriftet.

FESTSKRIFTET INNEHOLDER et utvalg av Brigts egen skrivning gjennom mer enn 40 år - som gir enestående bilder fra den tidlige 60-tallsradikalismen - fra Fauske til Oslo revolusjonær teori og praksis i Bergen og i Bodø 25 år som folkets talsmann i Bodø-politikken - på gata, i pressen og i og utenfor bystyret. Den andre delen inneholder bidrag fra en samling samfunnsdebattanter som alle har et forhold til Brigit fra kortere eller lengre tid tilbake. Les hva blant annet disse skriver om alt fra pensjonsreform til dyp-økologi, om makt og avmakt i omsorgssektoren, om perspektivene på kampen for revolusjon og sosialisme fra de glade 60-åra og fram til i dag, om teknologi i Vest og fisk i Nord, om krig, fred og religion, om språk og litteratur.

KJØP BOKA PÅ TRONSMO eller bestill boka direkte fra Bodø RV! Betal kr 200 (gjelder Bodø) eller kr 250 (gjelder utenfor Bodø) og du får da boka fritt levert.

BELØPET KAN BETALES på konto: 4509.21.54037 adr: Festskrift Bodø RV, Postboks 1322, 8001 Bodø. Mobil: 951 21234. Mail: bodø@rv.no. Se eventuelt www.bodo.rv.no

På barrikadene for 6-timersdagen

Elin Jørgensen er leder av Tromsø RV, 1. vara til Tromsø kommunestyre, fast representant i Likestillingsutvalget og 1. vara til oppvekstkomiteen. Ikke rart hun brenner for 6-timers normalarbeidsdag!

> TEKST: TRUDE KOKSVIK NILSEN

OPPRØR HAR MØTT HENNE på kafé Tromsø en søndagskveld, utenfor dekker snøen ishavsbymen med et hvitt teppe. I to timer har Elin Jørgensen og undertegnede prata seg varme om folkevalgt arbeid, Tromsøs kommuneøkonomi, 6-timersdag, Tromsbuss og viktigheten av at kvinnfolk og andre folk har tid til et liv utenom jobben.

Jørgensen har fortalt at hun har jobba i fagbevegelsen i mange år, hun har sittet som tillitsvalgt i Norsk Lærerlag både på kommune- og fylkesplan. Det er igjennom dette arbeidet at hun fikk øynene opp for RV. – Jeg merka etter hvert at det var RV jeg var mest enig med, forteller hun. Som tillitsvalgt var Jørgensen partipolitisk nøytral, men opplevde at hun ofte argumenterte for politikk lik RVs. I januar 2003 meldte hun seg

inn i partiet. Som hun sjøl sier det – jeg kunne jo ikke bare stå på sidelinja å se på!

PLANEN VAR Å VÆRE et "vanlig medlem", men hun fikk fort oppgaver i RV. I tillegg til å bli leder av Tromsø RV fikk hun ved kommunevalget i 2003 blant annet fast plass i kommunens likestillingsutvalg gjennom et valgteknisk samarbeid RV hadde med de andre småpartiene i byen. Hitil i perioden har hun møtt både i kommunestyret og oppvekstkomiteen hvor hun er vara, men det er i likestillingsutvalget hun har lagt ned mest arbeid. Med en kvinnepolitisk bakgrunn fra blant annet 8. marsarbeid og Kvinner på Tvers var likestillingsutvalget et naturlig valg. – KrF mente at likestillingsutvalget var noe FrP kunne ta seg av, men da satte jeg ned foten. Dette var det jeg ville drive med, forteller Jørgensen.

DEN VIKTIGSTE SAKEN likestillingsutvalget har jobbet med i perioden er et forslag om at det skal settes i gang et kommunalt prøveprosjekt med 6-timersdag med full lønnskompensasjon. Dette ble vedtatt av Tromsø kommunestyre i 1996, men den gangen ble det stoppa av Kommunenes Sentralforbund som mente det var tariffstridig. En ny paragraf i Hovedavtalen åpner for denne typen lokale forsøk, og Jørgensen mener det er på tide å fremme saken på nytt: – Kravet har jo ikke

blitt mindre aktuelt med tida, snarere tvert i mot! Forslaget er ført i pennen av Elin Jørgensen og er oversendt ordføreren i Tromsø, "Røde Herman". Forslaget er vedtatt av et enstemmig likestillingsutvalget (men i rettferdighetens navn bør det nevnes at FrPs representant var fraværende den dagen...). Pressedekning i lokalavisa til tross, utvalget har enda ikke hørt noe fra ordføreren om forslaget som ble oversendt ham før sommeren. – Vi skal purre opp denne saken på neste møte i utvalget, vi slipper ikke dette, fastslår Jørgensen.

I TILLEGG TIL Å JOBBE FOR 6-timers arbeidsdag, har Jørgensen jobbet med en rekke andre saker i utvalget. Blant annet har likestillingsutvalget foreslått at Tromsø kommune skal opprette en likestillingspris og de har tilbudt seg å legge frem forslag til en ny likestillingsplan for kommunen. Sist gang planen ble endra var på slutten av 80-tallet. I tillegg har utvalget tatt for seg problematikken rundt ufrivillig deltid, etter initiativ fra Fagforbundet. Jørgensen forteller at det er opp til de som sitter i likestillingsutvalget hvor mye eller lite de vil jobbe. Hun er fornøyd med at de har fått jobba såpass mye som de har. – Det er viktig å kunne sette ting på dagsordenen! Når vi får ting frem i lyset og diskutert, kan det skje ting. For eksempel kan prøveprosjekter med 6-timersdag foreslås i mange kommuner, avslutter Jørgensen.

Pensjon på dagsorden

Gjøvik RV har laga ei egen kvinnegruppe som har spesialisert seg på pensjon.

> TEKST: JOHANNE BERGKVIST

GJØVIK RV BESTEMTE seg for at aktiviteten ikke kunne dabbe av etter valgkampen i 2003. I dag har de ei aktiv kvinnegruppe, i tillegg til en faglig gruppe og kommunestyregruppa, som er åpna for flere enn de på lista. Hanne Malm er sammen med Anne Hovensjø en av initiativtakerne til den nye kvinnegruppa i Gjøvik RV. Hanne Malm jobber i tillegg med kommunestyresaker og sitter i Hovedutvalget for Helse og Omsorg. Etter å ha diskutert hva de kunne tenke seg å jobbe med på et lagsmøte, sendte Hanne invitasjon til et kvinnepolitisk idémøte hjemme hos seg. – Vi var flere som syntes det var allright å samles rundt ting som angår kvinner, sier Hanne Malm engasjert. – Det var stor entusiasme for å starte kamp mot pensjonsreformen og

Siri Jensen blei invitert til åpent møte på Gjøvik. Ballen var i gang, og mange ønska å fortsette, sånn at det ikke bare blei med disse første gangene. Gruppa har kontakta fagforeninger for å få satt pensjon på dagsorden. Nå vil den gamle Ap-bastionen

Raufoss Jern og Metallarbeiderforening ha med RV som medarrangør på debattmøte om pensjon. Kvinnegruppa har gjort seg synlige i lokalmedia: skrevet innlegg og fått oppslag i Oppland Arbeiderblad. Sammen med uavhengige har de stått på stand under navnet "Hurpene på Falstrøms Plass".

Initiativ for å få med flere

- Vi har fått med oss gamle RV-jenter som vi kjente fra før og etter hvert har vi fått med et par som ikke var RV-ere. Vi er åpne for alle, men påpeker at initiativtakerne er RV-jenter, sier en fornøyd Hanne Malm. Hun har sjøl jobba kvin-

HURPENE: Fra venstre: Anne Hovensjø, Anne Kristoffersen, Eli Natvig og Hanne Malm. Foto: Annika Birkelund, Oppland Arbeiderblad.

nepolitisk i mange år og synes det er bra kvinnestemming når de står på stand. – Vi får bra respons, men stort sett fra damer på vår egen alder.

De unge ser de mindre til, men det håper hun endrer seg. Nå har gruppa tatt initiativ til å få med flere i pensjonskampen, både andre kvinner og politiske partier. – Vi har bedt dem si noe om hvor de står, men foreløpig har det vært stille.

Sametingsvalget 2005

Sametingsvalkampen blir viktig i høve til Stortingsvalkampen. RV freistar å stille i så mange valkrinsar som mogleg.

> TEKST: JON ARNE JØRSTAD, SAMISK RV OG LANDSSTYREMEDLEM I RV. FOTO: JOHANNE BERGKVIST

Her nord er det ein jungel av fjellfinnar, sjøfinnar, slogfinnar, skapsamar, supersamar, kvena, kvenbastarda, og folk som i redsle for å avsløre/oppdage sin nasjonale identitet tråkkar på alt som kan bli oppfatta som samisk. Her er dølingar med over 200 års tradisjon som kolonistar og settliarar, samofile, anti-nasjonalisar og øvrigheitspersonar av mange slags nasjonalitetar og kjønn. I det heile er det berre dei som er ansleis i hudfarga som lett kan plasserast i kategorien ikkje-samisk. Men heller ikkje det er sant, for samkvemet mellom ulike folkeslag har sjølvsagt også ført til at det til dømes finst svarte samar. Debatten om samiske rettar har difor høg temperatur – sterke kjensler blir mobilisert og fører inni mellom til ekstreme handlingar.

"Det høga nord"

Nord-området av landet vårt, og då særleg "Finnmarken", har gjennom mange hundre år hatt ein tvetydig posisjon i kongeriket sett frå sør. På den eine sida eit særleg problem – ei bør ein helst skulle vore spart for. På den andre sida – ein umisteleg del av riket som har kunnet grunnje både store konflikter og særtiltak for å sikre og utvikle norsk (dansk/norsk, svensk/norsk) kontroll over området.

Grensedraging

Heilt fram til midten av 1800-talet var grensedraginga i nord nokså uklår, og grenselinene som då blei trukket, skapte store problem for folk, særskilt mykje for dei som var knytta opp mot reindrifta. Frå inngangen til nordisk historisk tid, blei natur-rikedomane i nord oppdaga av marknadene i Europa. Pelsvarar, fisken, kvalen, mineralane og skogen. Det var ei tid for både plyndring og handel.

Overgangen mellom middelalderen og nyare tid blei ei skjellsettande tid då dei austlege handelsvegane i nord for alvor blei opna og draumen om Nord-Ost-Passasjen med eitt ga Finnmark ein ny og dramatisk viktig geopolitisk posisjon. Fortsatt i dag kan det sjåast i samband med Barents-region-konseptet og det omfattande internasjonale arbeidet med den Nordlege Sjø Ruta (NSR), og sjølvsagt militær-installasjonar og –øvingar i området

Koloni

Som i alle koloniserte område i verda blei dei opprinnelege folka sett på som primitive og utan anna rettsstatus enn den koloniherrane til ein kvar tid var viljuge til å gje dei.

Nord-områdene blei "Nordens Amerika", framtidlandet i nord som låg ope for å bli "utvikla" av "sivilisasjonen". Framleis i dag er denne tenkinga svært så framtrudande i dei øvste maktkretsane i dei nordiske landa (og då med eit ekstra negativt syn på samane) – For dei norske styresmaktene er dette så befasta og skamløysa så utruleg, at framstående forskarar er forskrekka t.d. over prosessen fram mot framlegget om ny Finnmarklov, sjølvne utgreinga og den politiske debatten kring lovframlegget. For sjølvsagt ligg det i korta at kontrollen over ressursane i nord må sikrast for herrane i sør og då gjev koloni-herrane ikkje noko "konesjon" til småfolk i nord.

"Finnmarkloven" blei slakta og det blir vel neste Storting og Regjering som får lova i fanget. (Ein debatt kor RV i motsetnad til SV kom godt ut). For vel 2 år sia starta Det nye Sameretts-utvalet sitt arbeide som skal så på rettane i dei samiske områda utafor Finnmark. Her bør vi kome i hug at dette området som no skal utgreiast (Troms, Nordland, Trøndelagsfylka og delar av Hedmark), i lag med Finnmark utgjer over halve kongeriket og sannsynlegvis meir enn helfta av naturrikedomane i landet.

Sametingsvalet

Sametinget har direkte val samstundes som Stortingsvalet. Det skal veljast 39 representantar i 13 valkrinsar (tre frå kvar krins). Finnmark har 6 krinsar, Troms 3. Nordland, Sørsameområdet og det sørlege Norge vel resten, 12 representantar, i fire krinsar - i nordre Nordland, midtre Nordland, søndre Nordland + Trøndelagsfylka og delar av Hedmark og til slutt resten av Sør-Noreg.

For å kunne røyste må ein registrere seg i Samemanntalet. Alle som oppfattar seg som same og som minimum har oldeforeldre som har/hadde samisk som heimespråk, kan registrere seg. No er det vel 11000 som står i manntalet. At det berre er 3 mandat frå kvar krins, fører til at det trengst ganske høg oppslutnad for å kapre plass i Sametinget.

RV og Sametingsvalet

RV har vore tidlegare stilt til val. I 1997 stilte vi i 3 krinsar, 2 i Finnmark og 1 i Troms. Tidlegare sat Heaika Skum på tinget for Fastboendes Liste i Kautokeino. Det var m.a. røynslene hans som var grunnlaget for at vi valte å stille RV-lister i 1997.

Mange i det samiske samfunnet har vore (og er) skeptiske til at norske parti stiller til val til Sa-

metinget. I åra som har gått, har det synt seg at fleire norske har stilt, og at dei samiske "partia" meir og meir har likna på dårlege og vage norske parti.

NSR (Norske Samers Riksforbund) som dominerande parti har smuldra, dels pga politiske motsetnader (EU, OL i Tromsø med andre) og dels på grunn av organisasjonsproblema (mellom anna dels manglande demokrati). AP har heile tida hatt ei sterk stilling og ser no ut til å bli største partiet. Samefolkets liste er vel eigentleg ein utbryter av NSR og elles har både SP, H og V stilt lister tidlegare. I Sørsamiske område har det vore eigne lokale lister som dels har dominert. No ser det ut som også SV og FrP kjem til å stille.

Deltakinga vår i den samepolitiske debatten har ført til at mange har ønske om at vi stiller lister igjen. Grunngevinga er at vi ikkje berre har vore stø på politiske stridsspørsmål, men også har ein politikk og analyse som trengst for at Sametinget ikkje blir eit instrument for samisk administrert av forningsprosess med EU-"feel" og rovdrift på natur og menneska. Vi freistar å stille i så mange valkrinsar som mogleg.

Med striden kring Finnmarkloven i minnet, omlegginga av fiskeripolitikken samt olje- og gass-planane i nord (og kanskje ei framtidig Nordleg Sjøroute i bakhauet) og omlegginga av forsvarspolitikken (kor samiske område blir planlagt brukt til intensive øvingsfelt for interesserte allierte), trur eg Sametingsvalkampen blir viktig også i høve til Stortingsvalkampen

SAMISK RV: Jon Arne Jørstad mener sametingsvalget vil ha betydning også for stortingsvalget.

Sats på ungdommen

Mange av oss har i lengre tid vært bekymret for RVs evne til å mobilisere ungdom, skriver leder i Sør-Trøndelag RV, Peder Martin Lysestøl.

RV i Sør-Trøndelag hadde seminar i november hvor blant annet Stortingsvalget 2005 var et av temaene. Mange ulike alternativer for valgdeltagelse ble diskutert, men flertallet var klare: RV trengs som selvstendig alternativ. Her skal jeg bare følge opp en av de viktige problemstillingene som kom opp: RVs ungdomsarbeid. Mange av oss har i lengre tid vært bekymret for RVs evne til å mobilisere ungdom. Seminaret vårt var muligens typisk: Gjennomsnittsalderen på deltakerne var minst 40 år. Bare to av de ca. 20 som deltok på hele eller deler av seminaret var Ruere. Dette står i klar kontrast til en av konklusjonene på seminaret: Det må satses på ungdom, ungdom og ungdom!

Spørsmålet er: Er dette mulig? Hvordan? Jeg håper dette innlegget kan bidra til debatt om spørsmålet og til at Landsstyret tar temaet på alvor. Det er to områder for ungdomsarbeid jeg vil ta opp: RU og RVs studentarbeid.

RV og Rød Ungdom

Har RV en ungdomsorganisasjon? Ja, selvsagt vet vi at RU formelt sier at de er RVs ungdomsorganisasjon. RV bidrar også med betydelig økonomisk støtte til RU. Men at RU er RVs ungdomsorganisasjon er ikke helt riktig for skal vi være formelle så ser vi at RU er AKPs og RVs ungdomsorganisasjon. Vi deler altså ungdomsorganisasjon med et annet parti, AKP. Dette må være et problem for enhver ungdom som lurere på å melde seg inn i RU: Hvordan kan min organisasjon samtidig støtte to partier? Det er greit nok at partiene i politiske saker er enige om det meste, men ideologisk er de forskjellige, så forskjellige at de velger å opprettholde to organisasjoner. Er du medlem av RU er det altså ikke nok å jobbe for ett politisk parti: Du skal jobbe for to! Det betyr også ofte at i RU-laget er noen medlemmer av AKP og noen medlemmer av RV. Har dette praktisk betydning? Ja, en må være temmelig naiv om en ikke forstår at dette kan gjøre rekruttering til RU vanskelig. Og det største problemet er kanskje Rueres framtidige RV-identitet. Min påstand er at RU svært mange steder i landet har trøbbel med å identifisere seg med RV. (Skolevalgkampene er kanskje et unntak?). I Sør-Trøndelag kommer dette til uttrykk gjennom at svært få Ruere melder seg inn i

RV. Det har også betydning for RV-ledelsens forhold til RU. Jeg er for tida leder av Sør-Trøndelag RV. Jeg lurere da, naturlig nok, på hvordan det går med RU. Men, hvordan skal jeg forholde meg til RU? Kan jeg gjøre det uten at AKP samtidig er orientert om mine planer?

Skal vi sats på ungdom og RU må RV-ledelsen øke innsatsen for å støtte bygging av RU. Med dagens organisasjonsmodell er dette umulig. Vi ønsker Ruere som støtter RV, ikke RV og AKP. Vi trenger ungdom som agiterer for RV, som verver til RV og som gradvis får en RV-identitet. Det må bli naturlig for Ruere etter hvert å melde seg inn i RU, ikke å vakle mellom AKP og RV. Jeg går ut fra at AKPerer som støtter RV ser dette dilemmaet like klart som meg. Jeg regner også med at AKP gjerne vil ha ungdom som verver til AKP? Min konklusjon er: Det må legges en plan for at RV får sin egen ungdomsorganisasjon. Jeg håper dette kan bli Rød Ungdom.

RV og studentarbeid

Aldri har en større del av norsk ungdom studert på Universitet og Høgskoler(U-H). Denne ungdomsmassen utsettes nå for et av de alvorligste angrepene i nyere utdanningshistorie. Vi har opplevd hvordan utdanning gjennom effektiviserings tiltak skreddersys etter næringslivets behov. Nå står neste angrep for døra: at utdanning blir vare, et marked for kjøp-salg og profitt. Mjøsutvalg, Kvalitetsreform og nå Ryssdalsutvalget, er kommet på løpende band. Tross dette er ikke studentene på barikaden. Hvorfor? Vår særegne

utfordring er: Hva gjør RV for å bidra til kampen mot disse reaksjonære offensivene? Hvor er RV i studentmassen?

Etter min mening må RV nå snarest stille seg som mål å bygge opp sin egen studentorganisasjon. Selvsagt skal RV-studenter jobbe i de fora som finnes på (U-H). Det er fint at Ruere bidrar til diskusjonsgrupper som Manifest, Røde-Fronter etc. Men hvorfor skal ikke vi, som andre partier, også ha vår egen studentorganisasjon som kan utvikle vår politikk på (U-H), som kan spre vår propaganda og verve til oss? RVs viktigste rekrutteringskilde er radikal ungdom i de store studentmiljøene. Jeg underviser sjøl i et slikt miljø og omgås daglig ungdom som er sugen på kritiske diskusjoner. Noen av disse ønsker også å gjøre noe med meningene sine, å organisere seg. Men hvor?

RV-ledelsen i Trondheim har diskutert behovet for en egen studentorganisasjon. Bare i løpet av det siste året har vi fått et titalls nye studentmedlemmer. Målet vårt er å få noen av disse med på å danne en egen RV-organisasjon blant studenter. De må sjøl diskutere om vi trenger en egen RV-studentorganisasjon eller et eget RV-studentlag.

Det er liten tvil om at en stor del av studentmassen vil mobiliseres i kampen mot Ryssdalsutvalget. RV har her en viktig oppgave og en gyllen mulighet. Hva mener Landsstyret?

Peder M Lysestøl, leder RV i Sør-Trøndelag

STIKKTITTEL: Leder og nestleder i Rød Ungdom, Bjørnar Eide Moxnes og Åse garten galtrud. Foto: Johanne Bergkvist

Står RV i fare for å bli et generasjonsfenomen?

Peder Martin Lysestøl tar fatt i flere sentrale utfordringer for RV. Til hans overraskelse (?) er det ikke slik at dette er nye spørsmål for Rød Ungdom. Tvert imot har vi ført diskusjoner om disse temaene mer eller mindre kontinuerlig de siste åra.

Gjennom den politiske, organisatoriske og ideologiske utviklinga av Rød Ungdom fra slutten av nittitallet og inn i det nye millenniet, har vi begynt å diskutere strategi for hele den revolusjonære bevegelsen – og ikke minst har vi utmeisla vårt eget ideologiske fundament, "En sosialisme for vår framtid". I bunn og grunn innebærer dette at vi tar kampen for sosialismen på alvor. Vi begrenser oss ikke til kamp for ungdommelige brødkrav: Vi kjemper for ungdommelige brødkrav, samtidig som vi tar de vanskelige diskusjonene. Vi ønsker å være med og forme den nye venstresida – og da må vi også tørre å ta diskusjonene der ingen sitter med fasiten klar, og der vi ennå har mange spørsmål som må avklares. Men dét er ingen grunn til ikke å ta fatt!

Bakteppet for diskusjonene kan sammenfattes på følgende vis: Etter Seattle 1999 har opprøret mot den globale kapitalismens institusjoner og deres nyliberalistiske politikk vokst og vokst i omfang. Den kapitalistiske verdensordenen er inne i en alvorlig legitimitetskrise. Den kan alt være dypere enn i 1968, og den kan bli verre enn under den økonomiske depresjonen på 1930-tallet. Samtidig som den tradisjonelle fagbevegelsen fortsatt kan mobilisere millioner i gatene til forsvar for velferdsstatene i Vest-Europa, organiserer de nye bevegelsene enorme demonstrasjoner og samler hundretusener av aktivister til nye og viktige konstellasjoner gjennom World Social Forum, European Social Forum, Norway Social Forum, og så videre.

I denne situasjonen har den revolusjonære bevegelsen i Norge, med RV og AKP som overlappende og dels konkurrerende partiprojekter, ikke vokst, ikke utviklet seg ideologisk og ikke styrket seg merkbart organisatorisk. Tvert imot; den økte hastigheten i verdens begivenheter forsterker inntrykket av en stillestående bevegelse.

Denne revolusjonære bevegelsen står i fare for å bli et generasjonsfenomen, å for alltid være "restene av radikalismen fra 1970-tallet". På 1980- og 1990-tallet var kanskje dette uunngåelig, og det var riktig å redde det som reddes kunne, men etter Seattle og etter den globale

mobiliseringa mot krig 15. februar 2003 er det definitivt og ugjenkallelig nye tider. I denne nye, turbulente situasjonen vil en stillestående bevegelse bli overlatt til seg selv og til fortida. Vi er utålmodige på den revolusjonære bevegelsens vegne!

Hva er utfordringene våre?

RU har lagt fram våre strategiske hovedlinjer i dokumentet "To skritt fram!", vedtatt på landsmøtet for to år siden og redigert under årets landsmøte. Strategien står på to bein: 1. Å reise en revolusjonær bevegelse for et sosialistisk folkestyre. 2. Å skape en legering av kreftene i "de nye bevegelsene" og kreftene i fagbevegelsen. Følgende passasje er hentet fra dokumentet:

(...) Rød Ungdom hilser en debatt om framtida for norsk venstreside velkommen. Situasjonen i dag er ikke som da Norges Kommunistiske Parti brøyt med Ap i 1923, eller da SUF (m-l) brøyt med Sosialistisk Folkeparti (seinere SV) i 1969. Om ikke sosialdemokratiets begrensinger stod klart for alle sosialister på 1960-tallet, burde det i 2004 være enighet om at reformismen har fått sin sjanse. Forsøkene på sosialisme i Sovjet og Kina har spilt fallitt. Vi står uten fyrstårn, uten lojalitetsbånd til noe statsapparat. Med dette som vårt utgangspunkt, bør den sosialistiske venstresida gjøre opp status. Vi vil ta til orde for en debatt som setter analysene og politikken i sentrum, og for en stund legger organisasjonsnavn til side. Gamle lojaliteter og organisasjonsskinner er bare verdifulle hvis de markerer virkelige politiske motsetninger. Det vi trenger er åpne og felles diskusjoner. Vårt første omfattende bidrag til debatten har vært gjennomføringen av den største revolusjonære ungdomsmønstringa på flere tiår - Manifest 02 - som vi arrangerte sammen med Sosialistisk Ungdom og Rød Front høsten 2002. På grunnlag av suksessen med Manifest 02, har vi også bidratt til å opprette Stiftelsen Manifest, som skal bidra til å utvikle de felles debattene videre (www.stiftelsenManifest.no).

Landsmøtet i 2002 utfordret venstresida på en rekke punkter:

– Sosialistisk Ungdom må diskutere om revolusjonære sosialister i lengden har noe som helst i SV å gjøre, eller om det revolusjonære SU heller bør satse på et revolusjonært partiprojekt.

– SV bør diskutere om man kan kalle partiet sitt "Sosialistisk" når man ikke går inn for sosialismen, altså inn for å konfiskere privatkapitalen for å opprette et økonomisk demokrati – et sosialistisk folkestyre. Vi utfordrer SV til å møte Rød Ungdom til debatt – hva er det i "En sosialisme for vår framtid" SV ikke kan være enig i?

– AKP bør diskutere hva slags parti venstresida trenger, om de skal fortsette å være et eget parti eller om man bør satse på et samlende revolusjonært prosjekt, og hva prosjektet i så fall er.

– RV bør diskutere om RV er et godt nok utgangspunkt for et samlende revolusjonært partiprojekt, og bli langt bedre til å utfordre ideologisk, både i samfunnsdebatten og internt på venstresida.

– Uavhengige revolusjonære og sosialister i fagbevegelsen, miljøbevegelsen, kvinnebevegelsene, solidaritetsarbeidet, antirasismen og Attac bør kaste seg inn i arbeidet for et samlende revolusjonært partiprojekt, for eksempel gjennom arbeid i RV.

Utfordringene har i varierende grad blitt fulgt opp. Rød Ungdom bør føre videre en debatt om:

1. Hva slags parti vi trenger. 2. Og hvordan vi kan skape det. Er det gjennom RV, gjennom AKP eller gjennom et nytt, samlende partiprojekt? (...)

En ny generasjon

Jeg føler med andre ord at påstanden min er vel dokumentert; de utfordringene Lysestøl nevner, er spørsmål vi i høyeste grad tar på alvor. Men har vi konkludert? Har vi planen klar, fiks ferdig? Langt derifra. Debattene må føres videre. Jeg tror imidlertid det beste utgangspunktet er å finne fram til hvilke politiske enigheter og uenigheter vi har, framfor å starte med bokstavkombinasjonene. Har vi en felles oppfatning av situasjonen for den revolusjonære bevegelsen i Norge? Er det slik at RV står i fare for å bli et generasjonsfenomen? Er det riktig av oss å si at opptakten i sosiale bevegelser, fredsbevegelsen etc, burde føre til et oppsving i RV? Og sist, men ikke minst: Er vi enige om våre langsiktige målsetninger, om synet på sosialismen?

Jeg vil avslutte med å stille opp fire påstander, som jeg håper det kan være utgangspunkt for videre diskusjon. Jeg mener den nye situasjonen krever følgende av oss:

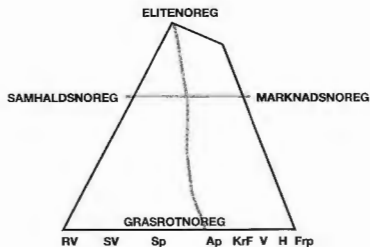
- Aktivitet og innsats i de nye bevegelsene, både ideologisk og organisatorisk.
- Et kontinuerlig arbeid med analyse av hva som skjer, av bevegelsenes muligheter og begrensninger, og med diskusjonen om bevegelsenes strategier, i Norge og internasjonalt.
- Utvikling av en sosialisme for vår framtid, en visjon for alternativer til kapitalismen som kan engasjere og inspirere mennesker slik vi er og lever på 2000-tallet.
- Utvikling av konkret sosialistisk politikk, av troverdige løsninger det er mulig å stille opp som reelle alternativer til den nyliberalistiske politikken.

Bjørnar Moxnes, leder i Rød Ungdom

2005

I 2005 blir vi mange som engasjerer oss. Høgrekreftane pressar fram ein konfrontasjon mellom Marknadsnoreg og Samhaldsnoreg.

> TEKST: MAGNUS E. MARSDAL, STYREMEDLEM I STIFTELSEN MANIFEST

Samtidig får vi fram mot stortingsvalet i 2005 også ein maktkamp mellom Elitenoreg og Grasrotnoreg. Desse to kløftene i befolkninga står slik: Den lodrette kløfta går mellom dei som (i ulik grad) støttar høgrepolitikken og dei som (i ulik grad) vil driva marknadsliberalismen tilbake. Den vassrette kløfta skil gjennom inntekt, utdanning og samfunnsposisjonar dei ulike elitane frå folk flest.

Det sitjande regjeringa har gjort levande for mange nordmenn på noko vi helst ville tru var døydt: Thatcherismen. Arbeidarpartiet, Senterpartiet og SV har lansert ei «Solidaritetsregjeringa» som sitt alternativ i 2005. Men i Tyskland marsjerer fagorganiserte i hundretusenar mot velferdskutta til den sosialdemokratiske regjeringa til Gerhard Schröder. Borte i vest har Labour-regjeringane til Tony Blair gått lengre i privatisering av skular, vegar, fengsel og sjukehus enn Margaret Thatcher nokon gong våga. I Frankrike demonstrerte millionar av arbeidarar i generalstreik i desember 1995 mot den nyliberalistiske politikken til statsminister Alain Juppé. Men det hjelpte ikkje stort at Juppé fekk fyken gjennom valet i 1997. Regjeringa til den sosialdemokratiske Lionel Jospin tok over, og privatiserte mykje meir enn dei tidlegare høgregjeringane.

Ligg den nyliberalistiske politikken fast uansett om regjeringa kallar seg høggre eller venstre? I Noreg har den gjort det. Politikken har i litt vekslende tempo flote på ei høgreblygje i 25 år. Ap gav oss skattefritt aksjeutbytte og ekstremt låg kapitalsskatt i 1992. Ap delprivatiserte det statsoilske arvesølv. Ap har gjeve oss kommersialisering og nedbemanning av Posten, Telenor og

NSB. Ap har bidratt til at rekordmange kommunar er utfattige og under økonomisk administrasjon, samtidig som staten er rikare enn nokon sinne. Og klassekløfta blir større. Frå 1986 til 2000 auka dei 10 prosent rikaste i Noreg sin del av kaka med 27 prosent, medan alle andre grupper fikk redusert sin del. Talet på uføretrygda eksploderte.

Kven styrte landet i denne perioden? Ap hadde regjeringsmakta frå 1986 til 1997, bortsett frå dei 12 månadene til regjeringa Syse. Det er tidlegare Ap-statsråd Sigbjørn Johnsen som går i spiss for Pensjonskommisjonens sosiale nedskjeringar i Folketrygda. Det var regjeringa Stoltenberg som gjorde dei offentlege sjukehusa om til bedriftsøkonomiske organisasjonar, flytta dei lengre unna folkevald styring og la helsefor- etaka i hendene på «profesjonelle» konsernstyre dominert av overklassen.

Som i Storbritannia, har sosialdemokratiske regjeringar i Noreg under nyliberalismen ført ein politikk som fyrst og fremst tener dei rikaste. Partipolitikken i våre dagar står i fare for å bli redusert til ein kamp om kven som kan utvikla den beste medieinnpakninga av nyliberalistisk «modernisering». Folk flest har lukta lunta lenge. Det ser vi på den synkende valdeltakinga over heile Europa. Mange arbeidsfolk sluttar opp om høgrepopularistar som Carl I. Hagen.

Toppane i Ap har i 50 år tilhørt Elitenoreg. Den politiske og sosiale avstanden til Grasrotnoreg har blitt så stor at heile Frp har fått plass i gapet som har opna seg. Carl I. Hagen forklarar framgangen sin slik: «Det norske folk er lei av å bli sett ned på. De andre partiene, og Ap spesielt, viser en forakt for folket».

Ny kurs i 2005?

Er det mogleg å få ein ny kurs for Noreg i 2005? Korleis kan venstresida, i vid forstand, møte offensiven frå nyliberalismen? Internasjonalt er fleire ulike strategiar prøvde ut. Den arrogante løysinga var å overhøyra all kritikk av velferdssta-

tane og oppføra seg som om fleirtalet av folket for evig ville være takknemlege mot dei flotte leiarane for den stolte arbeidarrørsla. Dette fungerte dårleg.

Den andre strategien heiter «Den tredje vei». Dette er Tony Blairs strategi. Den går ut på å få med seg veljargruppene i middelklassen på å senda mest mogleg av rekninga for den auka profitten overklassen krev «i vår globaliserte verden» nedover: til dei arbeidslause, til serviceproletariatet, til dei gamle og sjuke. Dette vart lansert som «modernisering» og «fleksibilisering», som sunn fornuft «hinsides høggre og venstre». No er denne retorikken ganske slitne. «Den tredje vei» har ikkje fungert som strategi mot nyliberalismen. Den har tvert imot vist seg å vera ein strategi for nyliberalismen.

Den tredje strategien heiter «En annen verden er mulig». Den tar utgangspunkt i kunnskapen om at det er dei lange bylgjene i politikken som styrer. Det er ein strategi som gjenoppdagar grasrotorganiseringa, massedemonstrasjonen, den folkelege mobiliseringa som ein gong skapte grunnlaget for velferden vi er vant til i dag. Trua på at det er mogleg å snu høgreblygja har vakse i styrke år for år. 50 000 i Seattles gater mot Verdas handelsorganisasjon i 1999, 200 000 mot G8 i Genova i 2001, og 10 000 i Oslos gater mot Verdsbanken i 2002 – dette er «dei nye rørslene», som breier seg over heile verda. Dei slåst for grunnleggjande menneskerettar. For at stemmedelen skal ta makt tilbake frå pengeseddelen. Dei slåst mot nyliberalismen.

«En annen verden er mulig» kan bli ein kraftfull strategi. Den kan gjenskapa folkerørslene som vart passivisert under den teknokratiske keynesianisme-staten, men berre om den samlar det globale og det lokale engasjementet, dei nye rørslene og den etablerte fagørsla – til felles innsats.

Dette er ein strategi for å mobilisera Samhaldsnoreg. Og den er basert på kreftene i Grasrotnoreg, ikkje på hestehandlar mellom politiske

Røde Fane

Vil du ha et prøveeksemplar?
Send epost til
rodefane@online.no,
ring 90044145 eller skriv til
PB. 124, 3251 Larvik.
Tilbud: 100 kroner året
Konto: 6276.05.28108
www.akp.no/rfane

Røde Fanes julenummer: Eli Aaby: Østutvidelsen og kvinnene - Peter M. Johansen: Yassir Arafat - Jarl Hellestvik: EU-forfatningen og den norske grunnloven - Arne Byrkjeflot: Det nye EU – «Forenet i mangfold»? - Tina Wikstrøm Moen: Rusgifter og snøblindhet Frode Bygdnes: Frustrasjon og alternativer - Rolv Rynning Hanssen: Brukervalg – en illusjon om frihet - Erling Folkvord: 26 år etter stiftinga av PKK - Daniel Ducrocq: Algerie – en stormakt i emning - Sinan Koont: Matvaresikkerhet på Cuba - Arnljot Ask: Irak –frigjøringskamp i terrorkrigens skygge. **Bøker:** RUPE - Jan Myrdal - Nirmal Brachmachari - William J. Bernstein - William I. Hitchcock- NTEUs årbok 2004 - Roar Eilertsen og Paul Bjerke - Magnus Marsdal og Bendik Wold - Joseph Ferraro

kjendisar og grå eminensar i Elitenoreg. Dette er ein strategi for 2005.

Stort spelerom

Situasjonen når vi går inn i 2005 er denne: Marknadsliberalismen har eit sterkt ideologisk grep om den politiske og økonomiske eliten, men den har ikkje slått djupe røter i befolkninga. I toppen av Ap har marknadsliberalismen sterk oppslutnad, men ikkje i grunnfjellet.

Derfor finst eit ganske stort spelerom for «En annen verden er mulig»-strategien. Det er fordi ein del folk på høgresida har forstått dette at NHO og eit knippe milliardærar no har etablert tankesmia Civita, som får millionar frå oven for å spreia marknadsevangeliet ut over folk og land. Den same viljen til ideologisk offensiv ser vi hos Unge Høgre, hos Victor Norman og kanskje hos Erna Solberg. Vi er i ferd med å få den ideologiske kampanjen for nyliberalismen som britane har opplevd i 25 år.

Samtidig er nyliberalismens ideologiske hegemoni på vikande front internasjonalt. Valsigrane for venstresida i Brasil og Venezuela er nederlag for nyliberalismen, slik opprøra mot den økonomiske krise i Argentina og gasseksporten frå Bolivia også er det. Nyliberalismens økonomiske politikk har fått eit rulleblad, med privatiseringsskandalor, eksploderande ulikskap og brutal utstøyting frå arbeidslivet. MMIs meiningsmålingar viser at motstanden mot privatisering breier seg: Frå 26 prosent av befolkninga i 2001 til 41 prosent i 2003. Så marknadsliberalistane har hastverk.

Strategien for 2005 må vera å få «Solidaritetsregjeringa» til å framstå som forplikta til å reversera desse reformene. Høgrekreftene driv fram ein konfrontasjon. Samhaldsnoreg må anten ta denne konfrontasjonen, og vinna framgang, eller tapa skansene på viktige samfunnsområde, truleg for mange tiår framover. Etter 2005 bør aktørane i Samhaldsnoreg rusta seg til nye slag. Dei må gjera seg i stand til å møte den ideologiske offensiven høgresida er i gang med. Ein valsiger til hausten er ikkje nok. Det er dei lange bylgjene som styrer.

Frigjering av kreftene

Framfor lokalvalet i 2003 stilte LO i Trondheim 19 konkrete spørsmål til alle partia. Dei måtte svare, for det var jo valkamp, og på grunnlag av desse svarea dreiv LO sitt informasjonsarbeid i valkampen. Resultatet: «Velgerne valgte venstresiden, og det med temmelig klar margin» (Adresseavisen). Totaloppslutnigna om Ap+SV+RV auka med nesten 10 prosentpoeng, til 51 prosent. Ap kunne ta over ordførarklubba i Trondheim etter 14 år med Høgre-styre.

I Trondheim tapte Marknadsnoreg for Samhaldsnoreg. Men meir strategisk interessant var det at det lokale Grasrotnoreg tok tilbake litt av initiativet frå Elitenoreg. Utfallet er ikkje garan-

tert. Sjølvsgagt kan dei nye kommunalrådene i Trondheim svika lovnadene sine, slik Schröder svik dei fagorganiserte i Tyskland, slik Jospin privatiserte Frankrike. Men sviket blir vanskelegare, når partia har forplikta seg til klare krav som organisasjonane i Grasrotnoreg har stilt gjennom valkampen.

Sjølvsgagt kan ei «Solidaritetsregjering» halda fram med den same Nyliberalisme Light som Ap reindyrka gjennom 1990-talet. Det er derfor Grasrotnoreg må ha sin eigen strategi, ikkje er styrt frå Stortinget, for å setja dagsorden i valkampen og gjera sviket vanskelegare. Ved at Grasrotnoreg skapar ei rolle for seg sjølv i partipolitikken, blir det også mogleg å føra kampen vidare, når regjeringa eller bystyret spring frå løfta sine. Heretter set vi ikkje vår lit til dei politiske karrierefolka, men vender oss dit der folk vil stå på for vår felles sak. Der finn vi styrke nok til å vinna landet.

LO i Trondheim og andre stader er i gang med ei frigjering. Det er ei frigjering av kreftene i folkelege organisasjonar. Dei skal ikkje tena strategiane til aktørane i Elitenoreg. Dei skal ha sine egne mål og sin eigen strategi. LO skal ikkje støtta Ap, LO skal støtta dei partia som stør LO sine krav. Når dette blir premisset, skjer det ei maktforskyving mellom Elitenoreg og Grasrotnoreg.

Og dermed skjer ei maktforskyving mellom Marknadsnoreg og Samhaldsnoreg også. For det er i Elitenoreg at marknadsliberalismen har det ideologiske grepet. Det kjem også eventuelle statsråder frå SV til å få kjenna på kroppen.

Så lenge politiske kjendisar og dei store redaksjonane i Elitenoreg får leggja premissa for den politiske kampen, har Marknadsnoreg overtaket. Derfor er målet for 2005 ikkje berre ein offensiv for Samhaldsnoreg mot Marknadsnoreg. Det er like mykje å skapa ein offensiv for Grasrotnoreg mot Elitenoreg. Styrkane til Samhaldsnoreg ikkje ligg hos dei politiske kjendisane i ei eventuell «Solidaritetsregjering». Eit spel på deira premiss er eit spel på Elitenoreg sine premiss, og der har Marknadsnoreg overtaket. Styrken for

samhaldssida ligg i Grasrotnoreg. Det er ei mobilisering av organisasjonar og nettverk i Grasrotnoreg som kan driva marknadsliberalismen på defensiven. Slik det var langsiktig organisering som låg til grunn for at liberalismen kunne nedkjempast for 60 år sidan også.

Grasrotnoreg avgjer

Kva skjer om «vi» vann stortingsvalet i 2005? Der som vi får eit regjeringsskifte utan ei sterk mobilisering av Grasrotnoreg, ligg alt til rette for ein gjeng med sjølvhøgtidelege statsråder som på ingen måte klarer å skifta retninga frå dei siste 25 åra, i høgda greier dei å setja ned tempoet.

Eit slikt utfall er katastrofalt for Samhaldsnoreg. Vi risikerer politisk apati og passivering. Ei slik kvasi-raud-grøn, nyliberalistisk middelklasseregjering utvidar kløfta mellom seg sjølv og folk flest, mellom Elitenoreg og Grasrotnoreg. Ei slik regjering legg det politiske terrenget vidoepe for det einaste «uprvøde» alternativet i rikspolitikken i 2009: Frp. Då rasisten Jean-Marie Le Pen sendte sjokkbylgjer gjennom Europa ved å danka ut Lionel Jospin i det franske presidentvalet i 2002, var forhistoria fem år med «modernisert» sosialdemokrati frå regjeringa Jospin. I den regjeringa deltok også det franske kommunistpartiet.

Eit vaskred for høgresida i 2009, og ei regjering av Frp og Høgre, kan bli det største tilbakeslaget for venstresida på mange tiår. Derfor handlar ikkje ein strategi for 2005 berre om det som skjer fram til valdagen, men like mykje om kva som skal skje etterpå.

Dei dominerande massemedia kjem til å oppføra seg som om alt dette blir avgjort i hestehandlane mellom kjendisar og doldisar på dei politiske bakromma i Oslo. Elitenoreg forstår seg best på Elitenoreg. Men denne gongen kan andre krefter bli viktigare. Det kan bli strategiane som utviklar seg innanfor Grasrotnoreg som avgjer plasseringa av 2005 i norsk politisk historie.

¹ Fra Statistisk Sentralbyrå, sitert i Klassekampen 5.05.2002 og 04.09.2001. ² Aftenposten, 08.09.2000.

Grand Strategy for stortingsvalget 2005

Hvorfor blir neste stortingsvalg et regjeringsvalg?

> TEKST: JAN O JACOBSEN, BERGEN RV, FOTO: TATIANA LIMA, KLASSEKAMPEN

Fra både Ap, SV og Sp har det kommet klare signaler om at de vil snakke sammen etter valget om ei ny regjering. Og fra Høyre har den nye regjeringa blitt framstilt som den røde fare som alle borgerlige velgere må mobilisere mot. Fr.P forsøker å bruke den nye situasjonen på venstresiden til å skape en tilsvarende posisjon på høyresiden. Så posisjonering før 2005 peker mot et regjeringsvalg, som for første gang på mange år vil kunne mobilisere fordi det denne gangen er stor forskjell mellom alternativene.

Høyresida har brukt tida i regjering til å gjennomføre høyresidas politikk. Det er en klassepolitikk. De har angrepet arbeidsmiljøloven, sykelønnsordningen og pensjonene. De har ført en krigersk utenrikspolitikk, opptatt av å tilfredsstille Bush-klikken i USA, med norsk deltakelse både i krigen mot Afghanistan, okkupasjonen av Irak og koloniseringen av Kirgistan. De har gått til angrep på enhetsskolen som skulle sikre alle norske barn like god utdanning. De har fortsatt angrepene på kommunenes økonomi, det vil si folks velferd ettersom vi ikke lenger har en velferdsstat, men velferdskommuner. De har gått i bresjen for og presset fram privatisering, og bruker kommunenes dårlige økonomi (som er skapt av regjeringa) til å tyne det offentlige velferdstilbudet. De har stått for en fortsatt omfordeling til de rike gjennom skattepolitikken.

På bakgrunn av klassepolitikken til regjeringa vil det kunne skje en omfattende mobilisering for å få ei ny regjering, med en annen politikk. Og denne mobiliseringen vil kunne være bred: Fra fagbevegelsen i forsvar for faglige rettigheter. Fra Forsvar velferdsstaten mot angrepene på velferdsordningene. Fra brede grupper av kvinneorganisasjoner og fagbevegelsen mot pensjonsreformene. Fra ungdommer mot Clemet-skolen. Fra kommune-Norge mot Solbergs rasering av kommuneøkonomien. Fra fredsbevegelsen mot krig og Bombevik

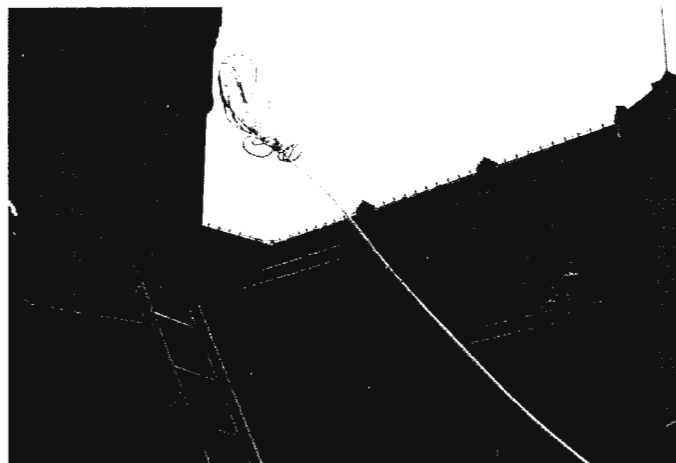
Men avgjørende for denne mobiliseringen er at den ikke kan bli en Ap-mobilisering. For ikke i noen av disse kampene er Ap en alliert eller til å stole på. Ap har ingen nær forhistorie å vise til som forsvarer av de folkelige kravene. Det er bare det at SV og Sp er med på laget som vil kunne gi moment til denne bevegelsen. Men da kan det bli store og brede bevegelser!

Er regjeringsvalg av det gode eller det onde?

Regjeringer kommer og går, statens politikk består. "De som styrer staten" er i mindre grad po-

litikerne, i større grad byråkrater og kapitalister. De tre-fire politikerne som kommer inn i et departement etter et regjeringskifte har naturligvis påvirkning på hva de hundre og ofte tusen byråkraterne under dem jobber med – men ikke i særlig stor grad. Det er byråkratene som er staten, ikke politikerne. Og byråkratene får sine oppgaver fra kapitalen.

Fokuset på regjering retter blikket bort fra det som det handler om – stat og kapital – og over på sirkusmanesjen. Altså skulle vi anta at regjeringsvalg er negativt. Men det mener jeg ikke! Et regjeringsvalg er et mobiliseringsvalg om politikk. Mens borgerskapet vil mobilisere for å kunne fortsette høyrepolitikken, vil arbeiderklassen mobilisere for endring. Den som vinner, vil ikke bare vinne regjeringsmakten, men også ha vunnet mobiliseringen. Det betyr at de som mobiliserte og ble mobilisert vil få sjøllitt, tro på sin egen kraft og styrke, og vilje til å stå på for å støtte den nye regjeringa. Den tapende part vil

være preget av forvirring, nederlagsfølelse, misnot og vil kunne gå inn i en periode med splittelser og innadrettet fokus. Innadrettet fokus vil øke den negative energien, skape det som i fysikken utvikler seg i et lukket system, entropi.

Vi snakker med andre ord om kortvarige endringer i styrkeforholdet mellom klassene. Det vil være kortvarig fordi de tunge strukturene vil sette seg igjennom på sikt. Det vil også kunne være kortvarig fordi følelsen av avsvik og håpløshet vil spre seg hos de som mobiliserte for en endring, når de ser at lite endrer seg. Men i den kortvarige endringen av styrkeforholdet som en valgseier etter et mobiliseringsvalg vil gi, kan kan merkesteiner flyttes.

RVs utfordring

Vi er ikke en del av kampen om regjeringskifte. RV går ikke til regjeringsvalg. Argumentet om at en ny regjering vil trenge en venstreopposisjon som skal "holde regjeringa i det venstre øre" var

et godt SV-argument i 1973 – etter mange års arbeiderpartistyre der venstretorikken forsvant etter hvert valg. Men det kan vanskelig bli et RV-argument i 2005, fordi det er første gang en slik regjering vil tiltre, og folk har ingen erfaring med at den svikter løftene sine.

Folk er opptatt av å bli kvitt høyreregjering, de vil ikke stemme for å kritisere den nye regjeringa før den er valgt. Argumentet er faktisk et bra SV-argument: Jo sterkere SV vil være i regjeringa, jo sterkere vil SV kunne hindre Ap i å gå tilbake til høyrepolitikk. Som RV-argument er vaktbikkje-argumentet hult, som SV-argument er det reellt.

Faktisk har jeg vanskelig for å komme opp med det ene slagordet som skulle klare å trenge gjennom regjeringsretorikken, som trolig bare vil vinne større og større moment hvis meningsmålingene viser at det blir jevnt. RV har med andre ord en reell utfordring som det ikke er sikkert at vi klarer å løse i valget i 2005. Den henger ikke

sammen med at vi er svake (selv om vi for så vidt er det). Det henger heller ikke sammen med at vi for ofte ikke er på banen (selv om det ofte også er sant). Det henger ikke engang sammen med at vi blir nektet adgang til media (selv om vi sikkert blir det). Det henger rett og slett sammen med at RVs samfunnsanalyse er rett – og at vi bare kan gjøre oss relevant ved å fornekte vår samfunnsanalyse.

Og det kan vi ikke fordi vi er ærlige – og derfor ikke kan fornekte noe vi vet er sant.

Marxistisk statsanalyse

I den marxistiske verden kan ikke en stat føre en politikk som tjener noen andre enn den herskende klasse. Dette kan visualiseres på ulike måter. I borgerlig statsvitenskap er staten en fotballbane som klassene går ut og spiller på – og avhengig av hvor gode spillere de er kan alle vinne. I den mer kritiske borgerlige teori er kampen mindre åpen – dommeren er partisk, og arbeiderklassen må spille mye bedre enn borgerskapet for å vinne. I den vulgærmarxistiske varianten er naturligvis borgerskapets mål murt igjen og alt arbeiderklassen kan klare er en heroisk 0-0.

I Marx egne politiske analyser av klassekampen i Frankrike får vi mer et bilde av staten som en fotballbane som ligger i en bratt bakke, der borgerskapet spiller i nedoverbakke og arbeiderklassen i oppoverbakke. Arbeiderklassen kan

vinne, men det vil være sjeldne og ofte kortvarige gleder. Dette blir selvfølgelig bare bilder. Skal vi si noe om den nye regjeringens handlingsrom må vi gå inn i marxistisk statsanalyse og spør hvorfor staten tjener borgerskapet og hva den herskende klasse gjør når den hersker.

Ulike varianter av marxistisk statsanalyse kommer fram til det samme standpunkt, at staten er kapitalens stat. Etter min oppfatning er mange av disse teoriene grunnleggende feil i sine premisser, og de er i liten grad etterprøvbare. Men konklusjonene er riktige. Den som kom lengst i å utvikle marxistisk statsteori var den kapitallogiske skole i Tyskland utviklet ut over 1970-tallet, med svært anerkjente sosiologer som Claus Offe og Joachim Hirsch som fremste representanter. Denne teorien viste at staten var kapitalistisk fordi den var en stat i en kapitalistisk økonomi. Hvis staten skulle overleve som stat måtte den derfor tjene kapitalismen – i ren og skjær egeninteresse. Statens oppgave er å sikre at akkumulasjon (kapitaloppbygging) kan foregå, at infrastrukturprosjekter løses, at konkurransevnen er god, at det hersker ro og orden og at grunnlaget legges for kapitalistisk vekst. Og dette er en systemtvang – hvis ikke kolliderer staten. Hvis kapitalen ikke tjener kapitalen, vil den miste sine inntekter (fra kapitalakkumulasjon), kapitalen vil flykte, arbeidsledigheten øke, og velgerne forsvinne. En av statens hovedoppgaver er derfor å legge til rette for kapitalakkumulasjon.

Anvender vi denne siste teorien på Norge vil det bety at en ny regjering vil få alvorlige problemer hvis den begynner å tjene andre enn kapitalen. Kapitalen vil da flytte til vennligere regimer, kapitalistene vil ikke investere, arbeidsledigheten og rentene vil stige. Velgerne vil flykte fra partiene i regjering. Og problemene stopper ikke der. For i den nye tid blir stadig flere områder ikke lenger gjenstand for politikk. De skilles ut til markedet. Stadig nye lover og direktiver gjennom EØS gjør handlingsrommet mindre, og gjennom rettighetssamfunnet som vokser fram gjennom EU-lovgivning flyttes stadig nye områder fra politikken og over i jussen.

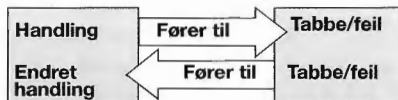
En ny regjeringens handlingsrom vil være mindre nå enn for bare noen få år siden. Hvis regjeringen går løs på kapitalistenes interesser vil de derfor raskt kunne oppleve forvirring, opplevelse at alt de gjør er galt, full maktesløshet. De kan da enten kaste kortene, eller akseptere at de må spille et annet spill – nemlig å gi kapitalen hva kapitalen vil ha.

Den vanskelige sannheten

Fordi vi vet dette, fordi vi har basis i en av de beste sivilisasjonskritiske analyser, marxismen, som ser den tvang kapitalen utøver rett og slett fordi den er kapital og må utvikle seg blindt, det vil si uten annen mål og mening enn det som gir profitt, vet vi også at de som setter sitt håp til en sentrum-venstre regjering håper forgjeves og vil

bli skuffet.

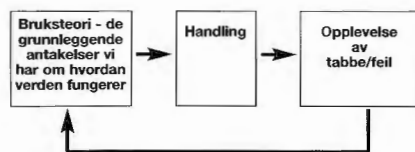
Men der ligger også det vanskelige dilemma: Hvordan skal vi sitte på denne vanskelige sannheten uten å forfalle til kynisme. Hvordan skal vi vite dette uten selv å bidra til håpløsheten – altså bli kapitalismens medløper. Vi må heller bruke vår kunnskap til å gi håp, vise at det ikke er i en ny regjering – men i de kreftene som fikk den på

plass at håpet ligger. Det gjør vi ikke ved å desillusjonere disse kreftene før valget, vi gjør det ikke ved å angripe disse kreftene for illusjonsmakeri og så videre. Tvert imot må vi være en del av disse kreftene, en del av disse kreftenes læreprosess.

Enkel – og dobbelkrets læring

I organisasjonsteorien om lærende organisasjoner skilles det mellom enkelkrets og dobbelkrets læring. Enkelkretslæring er at vi gjør en handling. Så oppdager vi at det var en tabbe, eller at handlingen førte til et annet resultat enn det vi ønsket. Vi går da tilbake og gjør noe annet neste gang. Dette er enkelkretslæringen

Det er dette som skjer i de fleste organisasjoner. Og i de fleste valg. Vi stemte Høyre siste, og velferdstilbudet til barna våre og foreldrene våre ble dårligere. Derfor stemmer vi Arbeiderpartiet nå. Men velferdstilbudet til barn og eldre blir fortsatt dårligere, derfor stemmer vi Høyre igjen neste gang. Man klarer altså ikke å bryte ut av den enkle kretsen.

Når store organisasjoner mislykkes med noe vil de ofte finne forklaringen innenfor det kjente handlingsmønsteret: – Vi brukte ikke nok penger, vi delte ikke ut nok løpesedler, vi slapp ikke nok til i media, vi skjøt ikke nok granater og så videre. "Mer av det samme", blir lærdommen. Opp mot dette settes dobbelkretslæring.

I dobbelkretslæringen forstår man at handlingen var et resultat av en feil i bruksteorien – verden oppfører seg ikke slik bruksteorien forutsetter. Derfor må man endre bruksteori. Vårt mål er naturligvis å få til en dobbelkretslæring i folket. På en eller annen måte må de lære at den rette lærdommen av at ingen partier til venstre kan holde løftene sine, er ikke å stemme høyrepartiene (som holder sine løfter, men der løftene om mer privatisering, mer til de rike og flere kriger vi

ikke vi vil ha), men å bygge bevegelsene sterke med tanke på å ta makten, at de altså endrer sin bruksteori (som er at innflytelse øves gjennom stemmeseddelen) til at innflytelse får man ved egen aktivitet, som sammen med andres aktivitet kan true kapitalismen.

Dette er ingen liten oppgave! Selv små håndterlige organisasjoner har problemer med å gjennomføre en dobbelkretslæring. Hvordan skal det lykkes for et helt folk? Men det er prosjektet – og da må vi være i bevegelsene, styrke bevegelsene. Opprøret som skal bringe en ny regjering til makten er håpet om endring, men den regjeringen den vil bringe til makten, er det ikke. Utfordringen er igjen: Hvis håpet om endring dør, så er alternativet å stemme for eksempel FrP en annen gang – altså enkelkretslæring. Hvis vi derimot kan holde håpet levende – om at en annen verden er mulig – så kan bevegelsene som setter en ny regjering på plass, vokse fra den nye regjeringen og bli revolusjonær.

RVs oppgaver

I militært språkbruk skal RV ut i kamp. Vi må da ha en taktikk, ha en strategi og en Grand Strategy. Taktikken handler om hvordan vi opptrer i de konkrete trefninger en valgkamp består av, på stands, på skolevalgmøter, i diskusjoner. Strategien handler om hvordan vi skal bruke de enkelte trefninger slik at vi når målet – et stortingsmandat.

The Grand Strategy handler om hvordan vi, gjennom det at det er vi som står for det gode samfunn, vi som representerer en annen mulig verden hvor kapitalen og krigens makt er brutt, vi som står for frigjøring og de som står for tvang, klarer å vise våre venner at vi er verd å slåss sammen med, og viser de nøytrale at vår kamp er mer i deres interesser enn motstanderens, slik at de heller støtter oss enn dem hvis de må ta stilling.

I taktikken handler det om å være kreativ, modig, gjøre det uortodokse, være uforutsigbar og først på banen – for derigjennom å sette motstanderne sjakk matt, få dem til å føle at alt de gjør blir feil. Men å spille det taktiske spillet, være først på banen, beholde initiativet kan gå ut over demokratiet. Men jo mer felles forståelse vi har klart å utvikle i organisasjonen før valgkampen, jo bedre kan vi spille dette spillet gjennom implisitt kommunikasjon (med få ord forstår vi nøyaktig hva ledelsen vil at vi skal få til). Jo mindre felles forståelse vi har av hva vi vil oppnå, jo dårligere spiller vi, fordi alt må basere seg på eksplisitt kommunikasjon (der ledelsen i detalj forklarer hva de vil vi skal få til, men der vi hele tiden misforstår). Og en felles forståelse skaper vi gjennom en diskuterende partikultur. Alt i alt står vi slett ikke dårlig rustet til å kunne opptre taktisk godt i valgkampen.

I strategien handler det om hvordan vi gjennom vår taktikk kommer i dialog med de viktige

kreftene som skal utgjøre bevegelsene: fagbevegelsen, kvinnebevegelsen, skoleopprøret, fredsbevegelsen, pensjonsopprøret, slik at vi hele tiden utvikler vår politikk i et nært samspill med de vi vil være en del av (og får et outward outlook), samtidig som vi isolerer fienden fra de samme bevegelsene, slik at de må fokusere inn mot seg selv, og vil bruke energien sin på meningsløse manøvre som ikke har effekt (de vil da få et inward outlook). For igjen å bruke analogien fra fysikken: Når vi er i kontakt med bevegelsene, får nye impulser og ideer, vil det øke vår energi. Når vi er innadrettet er energien negativ, eller lite effektiv. Det kan skje mye, uten at mye skjer. Men grunnlaget for at vi kan utvikle vår politikk i samspill med bevegelsene er gode, nettopp fordi vi allerede er der. RVerne er partipolitisk usynlige, respekterte aktivister i bevegelsene. Vi må i strategien vår bygge videre på det og sikre det utadrettede fokus gjennom dette arbeidet.

I The Grand strategy handler det om troverdighet, langsiktighet: At vi ikke sier det ene i en valgkamp og noe annet i en annen. At vi ikke skriver en ting i programmet det ene året og en annen ting et annet. At vi selv tror på det vi står for. At det er harmoni mellom vår Grand Strategy og vår taktikk og strategi. I taktikken kan vi hoppe, gjøre uventede ting, men i Grand Strategy handler det om å holde fast, være stabil og bli oppfattet som ærlige.

Og RVs Grand Strategy er sosialisme. At vi vil et samfunn uten kapitalen, et samfunn hvor folk styrer sin egen hverdag, hvor fremtiden kommer som et resultat av menneskers vilje, ikke hva som gir kapitalen profitt. Med andre ord: Jo større oppslutning det er om sosialisme – at problemene ligger mer i kapitalismen enn i en kapitalistisk politikk – jo lettere vil vi vinne valg. Jo bedre vi selv blir til å anskueliggjøre at sosialismen er et bedre alternativ, at sosialismen er mulig og ønskelig, jo mer vil folk mene at vårt alternativ er bra. Og vi er faktisk det eneste partiet som har Sosialisme som sin Grand Strategy.

Og dermed blir det også vanskeligere – fordi sosialismens historie er full av lik, og den revolusjonære venstresida, inkludert RV har gjennom historien støttet moderne heller enn de myrdede, undertrykkene heller enn de undertrykte. Og det er en arv som henger ved oss, som vi ikke unndrar oss ved ikke å snakke om den. Veien til å få oppslutning om vår Grand Strategy er derfor tung – men ikke desto mindre nødvendig. Når RV har langt større oppslutning om sine enkeltsaker enn det vi henter ut i stemmer, henger det naturligvis sammen med en dårlig Grand Strategy. Folk støtter oss ikke selv om de er enig med oss! Det er dårlig Grand Strategy det! RVs utfordringer ligger naturligvis på alle plan. Men det avgjørende planet er det som kalles Grand Strategy. Det er kanskje det som minst handler om Stortingsvalget, men om vi lykkes i å bygge opp en Grand Strategy – ja da kan det tenkes at stortingsmandater kommer både her og der.

Ny ledelse søkes

Valgkomiteen er i gang med det store puslespillet å sette sammen en ny RV-ledelse.

> TEKST OG FOTO: JOHANNE BERGKVIST

For å få til en ny og engasjert ledelse, trenger de innspill fra medlemmene. Situasjonen er at mange fra den tidligere ledelsen ikke fortsetter. - Å få kontinuitet over tid er en utfordring, sier Bjørn Tore Egeberg. Han har nylig flytta fra Kristiansand til Oslo og tatt på seg oppgaven å lede valgkomiteen sammen med tidligere nestleder Chris Hartmann.

Han fortsetter: - Det er sammensatte årsaker til at mange ikke tar gjenvælg. En del av partiet fikk en smekk på grunn av valgresultatet i 2003. Partiapparatet mista mange ressurser ved kommunevalget. Den økonomiske situasjonen er en av utfordringene og RV kan blant annet ikke ansette så mange som vi ønsker.

- Hovedutfordringen for valgkomiteen denne gangen er å følge opp framskrittet det forrige landsmøtet fikk til med å få inn unge kvinner i ledelsen, så det ikke blir tilbakefall til mannestyre, sier Egeberg bestemt.

Hovedbrikke på plass

Torstein Dahle ønsker å fortsette som leder. Chris Hartmann og Bjørn Tore Egeberg er fornøyd med å ha en av hovedbrikkene på plass. - Torstein Dahle fortsetter som leder og vi

VIL HA TIPS: Bjørn Tore Egeberg og Chris Hartmann fra valgkomiteen ber medlemmene om å foreslå folk til ny ledelse

vil ha han inn på tinget. Den kommende perioden er en spennende tid, understreker Bjørn Tore.

- Torstein er en lederkandidat som har veldig god oppslutning i partiet, sier Chris fornøyd. Men valgkomiteen står også foran store utfordringer, både med å sette sammen et arbeidsutvalg og landsstyre.

Den neste landsmøteperioden blir sannsynligvis kortere enn vanlig. Landsstyret ønsker

at RVs landsmøter er i mellomvalgsår. Derfor foreslår landsstyret at landsmøtet vedtar å arrangere nytt landsmøte allerede i mai 2006.

- Dette blir sannsynligvis et LS som blir sittende i bare et år. Det betyr at det blir lettere å binde seg, særlig for unge som ikke vet hva de skal gjøre videre, sier Hartmann optimistisk.

- Valgkomiteen ønsker et landsstyre som har større arbeidskapasitet enn forrige, sier Chris. Men samtidig er det viktig at LS ikke bare skal ha arbeidskapasitet, men også være partiets høyeste organ mellom to landsmøter. Vi trenger både folk som har stor arbeidskapasitet og folk som har stor tillit i organsiasjonen. Vi trenger forslag på alle slags typer RVerne, selv om de ikke føles som superkandidater!

- Delt ledelse mellom Oslo og Bergen må også oppsummeres. Det har vært en utfordring og en ny måte å jobbe på. Vi må diskutere om vi kan fortsette å ha delt ledelse eller ikke.

Veit ikke hvem alle er!

Bjørn Tore: Det har vært en langvarig kultur at lokallaga ser på det sentrale apparatet som selvbetjeningsbutikk. Enkelte tror at sentralt kan løse det som like gjerne kan løses lokalt. Det er viktig at mange tar initiativ til å bygge nettverk. Ikke bare kreve at ledelsen lager et nettverk "jeg kan være med i".

Valgkomiteen oppfordrer alle medlemmer til å tenke ut navn og ta kontakt.

-Vi trenger særlig tips om unge eller nyrekruttede, Rød Ungdommere (med lang erfaring) fra dette og forrige tiår som vil gå fra RU til RV. Det finnes så mange flinke folk med politisk erfaring. Hvis vi ikke får tips om dem går vi bare i ring! RV trenger nye initiativer og måter å jobbe på. Vi trenger entusiasme. RVerne skal ikke gå ut fra at vi veit hvem alle er. RV er stort og valgkomiteen trenger tips, sier Bjørn Tore og Chris optimistisk.

Ta kontakt

Vil du sitte i den neste RV-ledelsen, kjenner du noen som har lyst eller som du syns "bare må sitte der"? Ta kontakt med Valgkomiteen! Leder er Bjørn Tore Egeberg. Han nås på mobil 90 69 08 82 eller e-post: br56@online.no. Nestleder er Chris Hartmann. Hun nås på mobil 97 71 17 99, jobbtelefon 23 49 10 27 eller e-post chris.hartmann@online.no. Resten av valgkomiteen består av Marijke Berdahl (tidligere Rød Ungdom-leder, Oslo), Elise Malde (Stavanger), Turid Thomassen (Lillehammer), Erling Folkvord (Oslo), Jan O Jacobsen (Bergen) og Frode Bygdnes (Harstad).

Brendberg anker

Anke på eksklusjonsvedtaket frå RVs landsstyre 6. juni

På landsstyremøtet i RV 6. juni vart det gjort to vedtak - eitt vedtak der eg vart ekskludert frå RV avdi eg hadde "skada RV", grunninge med fem konkrete punkt. Og eitt som oppsummerte dei usemjene som eigentleg ligg under heile prosessen - av landsstyret kalt "Vedtaket frå RVs landsstyre 6. juni 2004 i forbindelse med saken om eksklusjon". Eg vil først kommentere dei politiske usemjene som ligg bak den hekseprosessen som sentrale folk i RV regisserte våren 2004, og så kort dei konkrete punkta som landsstyret brukte som knaggar for å hengja saka si på.

1. Årsaker til amerikansk politikk i Midt-Austen

Usemjene her gjelder ikkje om USA er ein imperialistisk stat, om USA er ute etter kontroll over oljeressursane i området eller liknande. Dette trur eg det er ålmenn semje om uansett kva standpunkt folk har teke i eksklusjonssaka. Spørsmålet er kva krefter som ligg bakom den konkrete utforminga denne politikken får.

I sitt vedtak seier landsstyret: "Det bryter fullstendig med RVs prinsipielle grunnlag å framstille det som at jødene med basis i jødedommens bud er involvert i en verdensomspennende kamp for jødisk makt, og at det er denne kampen som er i ferd med å vinne kontroll i USA, og som har avgjørende innflytelse på USAs politikk fra India til Marokko. RV mener at det er en helt gal analyse å hevde at USA har gått til krig i Afghanistan og Irak for å fremme jødisk makt (det er heller ikke riktig at det først og fremst er av hensyn til staten Israel at USA har gått til disse krigene), jf. Landsmøtets vedtak 2. mars 2003 (vedlegges helt til slutt)."

Dette vedtaket seier ein god del om kva prosess dette har vore. I den klassiske "The Zionist Connection" (Dodd, Mear & Co 1978) skildrar den amerikansk-jødiske antisionisten Alfred Lilienthal i detalj korleis den amerikanske utanriksleiinga før godkjenninga av staten Israel var djupt splitta mellom politikarar som prioriterte USAs strategiske interesser i området (særleg utanriksminister Marshall og forsvarsminister Forrestal), og politikarar som prioriterte den komande valkampen (særleg spesialrådgjevar Clark Clifford). Denne kløyvinga mellom eigne imperieinteresser og den omfattande innverknaden ein sionistisk lobby har over amerikansk politikk i regionen har sidan vore grunnleggjande. Særleg i tida etter 1967 har den amerikanske støtta til Israel gått langt vidare enn det ein kan forklara ut frå USAs geopolitiske interesser åleine. Særleg den israelske dissidenten Israel Shahak (i boka "Open Secrets", Pluto Press

1997) og den tidlegare medlemen i den amerikanske kongressens utanrikskomité, Paul Findley (i boka "They Dare to Speak Out", Lawrence Hill Books 2003) har i detalj skildra den geopolitiske rolla til Israel og den innverknaden den pro-israelske lobbyen har i amerikansk politikk.

Eg er heilt på det reine med at dette dreier seg om ein kvit flekk på RVs imperialismekart, og at landsstyrevedtaket legg opp til at det er best å ikkje gjera noko med denne kvite flekken. Og sant nok: I mylderet av sanningar er ofte dei ufullstendige enklast å leva med - både i politikken og livet elles. Slik sett kan landsstyrets kriminalisering av diskusjonen om staten Israels rolle i førebuinga til krigen mot Irak på sitt vis vera forståeleg. Men eit "anti-imperialistisk" parti som slik let vera å driva med konkrete undersøkjingar, og i staden brukar marxismen som ei slags openbera universalsanning har eit nokså grunnleggjande problem.

2. I staden for å gå inn i denne diskusjonen på reideleg vis, har partileiinga freista konstruere eit grunnlag for å påstå at eg har "skada RV" - utan at ein med å "skada RV" har synt til konkrete vedtak, program eller liknande eg har trakk over grensene andsynes. Ein har kombinert buskagitasjon med skuldingar om rasisme med ein stadig skiftande dagsorden over "problemsaker". Ein tok heilt tydeleg sikte på å forhindra at eg fekk høve til å klara opp i mistydingar i det offentlege ordskiftet. Så seint som 5. juni hadde AU som ein del av eksklusjonsgrunnlaget at eg skulle ha vore med å arrangera ein turne med den israelske forfattern Israel Shamir - ein turnè som Ebba Wergeland/Palestinakomiteen arrangerte saman med Det Norske Samlaget. I eksklusjonsvedtaket blir det trekt fram som eksklusjonsgrunn at eg som omsetjar for Shamirs "The Good Mens Crime" omsette "antibourgeois nationalists" med "antibourgeois nasjonalistar". Når det gjeld artikkelens manglande grenseoppgang mellom konservatisme (som td. Justin Raimondo) og rasistar (som David Duke) er dette ei sak eg avklarte i god tid før landsstyremøtet i eit oppsummerande innlegg i Klassekampen 10.05.04.

Utanom dette heng vedtaket skuldingane om å "skada partiet" på desse konkrete innverkingane:

1. Vedtaket skuldar den israelske forfattern Israel Shamir for å vera rasist. Dette er eit kontroversielt standpunkt - også i RV. Blir vedtaket ståande må det mindretallet som er usamde anten la vera å fremja eigne standpunkt, eller bli ekskludert.

2. Eg har tilrådd folk å lesa bøker skrivne av poli-

Landsmøtet

Alle landsmøtepapirer blir sendt ut til lagsleder og på rv-lista.

31. desember:

- Frist for innmelding av medlemmer for beregning av antall delegater fra lagene
- Frist for å fremme forslag om vedtektsendringer

2005:

- 10. januar: Frist for påmelding delegater.
- 14.-16. januar: LS behandler innstilling på landsmøtesakene og godkjenning av lag og delegater
- 21. januar: Frist for utsending av sakspapirer til delegatene
- 25. januar: Frist for valg av delegater fra lokal-lagene.
- 1. februar: Sakspapirene med innstilling fra landsstyret sendes til delegatene
- 25.-27. februar: Rød Valgallianses Landsmøte 2005

Saksliste

1. Konstituering
2. Beretning
3. Økonomi/Regnskap
4. Stortingsvalget 2005 – valgmanifest 2005
5. Stortingsvalget 2005 – strategi
6. Anti-rasistisk manifest
7. Handlingsplan 2005-2006
8. Program
9. Medlemsstatus
10. Vedtekter
11. Uttalelser
12. Valg av ledelse

tisk tvilsame folk som Werner Sombart og Kevin MacDonald, avdi eg meiner desse bøkene inneheld innsikter og drøftingar som har verdi. Eg reknar det som eit teikn på ein nokså utruleg sektarisme at dette fører til eksklusjon. Det er elles allminneleg anerkjent at folk med politisk tvilsame posisjonar (som den nazistiske filosofen Heidegger) har skrivne bøker som er av stor intellektuell verdi. Den som tek seg tid til å lesa Werner Sombarts "Jødene og den moderne kapitalisme" vil sjølv kunne forsikra seg om at fleire av drøftingane i boka er godt underbygde, sjølv om boka også inneheld tankegods som både er rasistisk og forelda - som for øvrig var nokså tidstypisk i perioden då boka kom (1909).

3. Elles inneheld vedtaket eit punkt der eg blir skulda for generell spreing av rasistisk litteratur. Sidan dette ikkje er konkretisert (med unntak av Sombart/MacDonald/Shamir) er det naturlegvis umogleg å forsvara seg mot. Eg er fullt på det reine med at folk som Paul Findley, Justin Raimondo m.fl. i amerikansk samanheng blir skulda for "antisemittisme" for sitt arbeid for å avgrensa israellobbyens rolle i amerikansk politikk. Om RV kontrasignerer desse skuldingane er det tragisk.

Austba, 24.09.04, Hans Olav Brendberg

Individualismens manifest

Nyliberalistisk dissekering og ulne venstrevisjonar. Ei bok det var på tide kom på norsk.

> TEKST: SIGRID STAURSET

Magnus E. Marsdal og Bendik Wold: Tredje Venstre. 232 s, Oktober 2004.

"Vi vil vise at det finnes en annen individualisme enn høyresidens. Det finnes en venstreindividualistisk tradisjon. Den blander ikke sosial utjevning sammen med ideologisk ensretting. Den tror ikke at ambisjonen om likhet innebærer et krav om kulturell likhet. [...] Vi snakker om en revolusjonær, demokratisk individualisme som er i stand til å peke forbi det klassesdelte samfunnet."

Skarpe ideologiske analyser i innbunde form er ikkje kvardagskost på den norske venstresida. Bendik Wold og Magnus Marsdal si debut-

bok inneheld ei analyse av tankane bak nyliberalismen i Noreg i dag, og serverar venstresida ideologiske utfordringar for korleis ho kan vinne kampen om desse tankane. Forfattarane sitt hovudprosjekt er å kombinere det gamle venstres tankar om kollektiv kamp med omgrep som tildelare ofte har vore "borgarleg" eigendom: individualisme og demokrati. Boka er delt inn i to hovuddelar, ei analyse av treeinigheita (nyliberalisme, postmodernisme og underhaldningsindustrien) som forsvarar kapitalismens fortsette frammarsj, og ein del om alternativet, som fortel om individualismen og freistar setje opp utviklingslinjer for det tredje venstre.

Treeinigheita

Forfattarane skildrar det dei kallar den borgerlige individualismens ortodoksi – det verdsbiletet som

har erstatta førestillinga om klassesamfunnet – som ei treeinigheit. Her inngår nyliberalismen som økonomisk teori, postmodernismen som tru på dei frie individ og underhaldningsindustrien som den som bind individualisme til kapitalisme gjennom forbruk. Til tider er dette ei knakade god skildring og artig lesing:

"De vet fortsatt best: Menneskehetens frelse ligger i å følge det økonomiske presteskapets anvisninger. Slik kan nyliberalismens "armé av frihetkjempere" på en dårlig dag minne om de gamle kadrene i statsbærende kommunistpartier."

Særleg er analysa av nyliberalismen treffande – ei blanding av liberal økonomisk teori og faktiske følgjer av han som stillar nyliberalismens rulleblad i greit lys. "Nyliberalismen er et program for systematisk oppløsning av sosiale kollektiv" sparkar rompe.

Forfattarane går vidare med korleis postmodernismen og nyliberalismen sine leiande prinsipp minnar faretruande mykje om kvarandre. Dei skildrar på snedig vis postmodernismen som nyliberalismens "glidemiddel" og den "den skapande klassen" – dei andsarbeidande akademikarane som hevdar å vere individ og ikkje klasse. For det er på mange måtar middelklassen denne boka handlar mest om. Det er i middelklassen postmodernismen har størst gjennomslagskraft, det er her dei "nye rørslene" har sitt hovudfeste, det er dei som vil lese denne boka. Og etter analysa om at det er denne samfunnsgruppa som i denne delen av nyliberalismen vil oppleve det største atendeslaget (til dømes nedskjeringar i kultursektor, kommunane, for mange nyutdanna studentar) er det heilt rett. Denne boka er ei argumentsamling for å vinne middelklassa, ikkje arbeidarane.

Forfattarane går vidare med problematiseringar kring demokrati og mediaimperium, og viser korleis underhaldningsindustrien ufarleggjer individ med konsum som einaste sjølvrealiseringsstrategi. Til saman teiknar desse opp eit menneskesyn som er Ayn Rand verdig:

"Mennesket er en konsument" er kjernen i nyliberalismens teoretiske modeller. Det samme konsumentindividet møter oss i reklamens og underholdningsindustriens glamorøse fortellinger. Disse har gjennom ubredelsen av kommersielt fjernsyn og kommersialiseringa av offentligheten de siste tiårene gjennomsyret samfunnet vel så grundig som Johannes' evangelium gjennomsyrer Aust-Agder."

Wold og Marsdal legg fram ei overbevisande skildring av korleis dei tre tankesystema spelar saman for å fremje den nyliberalistiske offensiven i praktisk økonomi, og ikkje minst: korleis dei saman hindrar tru på at det finst noko alternativ.

Alternativet

I andre del utfordrar Marsdal og Wold ideen om at høgresida står for personleg fridom, demokrati og individualisme mot venstresidas tvangsmessige likskap og kollektivism. Dei vil attende til Marx' og Rousseaus sosialistiske individualisme: for å utvikle frie individ må ein frigjere seg frå den kapitalistiske tvangstrøya. Dei argumenterar skarpt mot den sovjetiske og kinesiske lovprisinga av kollektivet (i tydinga "alle er like") som motkraft mot borgarleg ideologi. Dei presenterar ei historisk oversikt over korleis individualisme har vore

TI BUD FOR DEN NYE VENSTRESIDA

Venstresiden må være individualistisk. Kollektive løsninger er til for å gi individet økt frihet.

Venstresidens mål er demokratiet. Hvis vi er mot kapitalismen, er det fordi den står i veien for demokratiet.

Venstresiden må gjenreise kampene og slutte å dyrke pampene. Vi ler av en arbeiderklasse som gir sin egen LO-leder 800 000 kroner i årslønn.

Venstresiden kan ikke godta skillet mellom politikk og økonomi. Politikken får ikke ny kraft før den utfordrer kapitalisternes rett til å forvalte fellesskapets ressurser som sin private "eiendom".

Venstresiden må ikke gjenta sosialdemokratiets største feil og la kapitalistene beholde den økonomiske makten. Da får vi bare en ny Thatcher i 2050.

Venstresiden må utvikle konkrete, realistiske løsninger. Folk tror ikke på allmenne fraser om "en annen verden".

Venstresiden må utløse kollektiv handling og mobilisere mange mennesker. Fokus må gå utover og nedover, ikke innover og oppover.

Venstresiden må ut av de ideologiske skyttergravene fra 1900-tallet. Verken Ap, SV eller RV har svaret for Det tredje venstre.

Venstresiden må dyrke det mennesker lever for, like mye som det vi lever av. For mange er fritid viktigere enn arbeidstid.

Venstresidens prosjekt må være større valgfrihet og mer fritid for folk flest. Det gode samfunn kommer med livsnytersosialismen, selv for oss pietistiske nordmenn.

Henta frå boka "Det Tredje Venstre"

ei styrke og ei svakheit hos progressive teoretikarar opp gjennom åra.

Det er demokrati og individualisme som er Marsdal og Wold sitt hovudpoeng. Dei vil at dette ikkje lenger skal vere venstresida sine svake punkt, dei vil vise den klåre samanhengen som er mellom økonomisk og politisk demokrati, mellom økonomisk og personleg frigjerjing. Dei vil vise at uansett kor individualistisk du er, treng du kollektiv kamp. Dette er prisverdig og rett. Dersom eg var høgre-ideolog, hadde kanskje det eg var mest redd for vore nett dette: ei offensiv frå sosialistane på demokrati og individualisme. Mange av tankane dei legg fram, er ting som i fleire år har vore ordskifta (og sjølvsaagte) mellom anna i Raud Ungdom.

Det Nye Venstre

Wold og Marsdal ser i motstanden mot nyliberalismen "det tredje venstre" kome (første venstre: den franske revolusjon, andre venstre: tidleg arbeidarrørsla). Det er noko religjøs over skildringane av dei nye rørsleane – antiglobaliseringsrørsla, samarbeidet mellom Sør og Nord, dei store demonstrasjonane ved toppmøta. I norsk samanheng er det særleg Manifest '02 som får æra som venstresidas lys og von. Og det var historisk å samle 1000 ungdommar til ein revolusjonær konferanse i Noreg i 2002. Men for oss som jobba med konferansen er dette så klart ei mangelfull oppsummering: vi må vidare herifrå. Eg har problem med Marsdal og Wold sin analyse av dei nye rørsleane, "det tredje venstre" – eg synst dei til dels diktar opp ei samordning mellom ungdomsparti, solidaritetsrørsla og fagrørsla som kanskje ikkje eksisterar anna enn rundt enkelte kafébord i Oslo. Det eksisterar samarbeid kring enkeltprosjekt på venstresida i dag, men noko organisert samkøyring meiner eg ikkje å sjå. Enno.

Wold og Marsdal sluttar boka med ei rekke oppmodingar til det nye venstre. Og det er her boka ikkje når ambisjonane sine. Det er mykje vettugt i deira "ti bud for den nye venstresiden" (økonomisk demokrati, sosialisme nedanifrå, større valfridom osv.) Eg trur mest heile venstresida i dag kunne ha skreve under på alle. Partisekretær i Ap, Martin Kolberg, hevdar i Dagbladet 25.10 rett nok at det norske sosialdemokratiet er individets (og kvinnes) sanne frigjerar, men stillar seg like fullt bak måla om personleg fri-dom. Eg trur heller ikkje at utsegn om at korkje Ap, SV eller RV i dag har svara for Det tredje venstre er særleg kontroversielt. Bodet "Venstresiden må utvikle konkrete, realistiske løysningar. Folk tror ikkje på allmenne fraser om "en annen verden" stillar det på spissen. Sjølvsaagt må vi ha konkrete løysingar, nett difor må vi ordskifte konkrete alternativ, ikkje berre konkludere med at ei anna venstreside er mogleg. Ein av dei mest utbreidde tradisjonane på norsk venstreside er at vi nyttar meir tid på å kritisere enn på å setje fram våre alternativ. Det er litt trist at ei bok med tittel

- Må utfordre på sosialisme

Leder av studieutvalget, Kristine Nybø, mener RV trenger en sosialismedebatt om hva som er mulig innafor systemet og hva som er systemoverskridende.

> TEKST: JOHANNE BERGGVIST. FOTO: ØYSTEIN HORCMO

- Hva trenger RV av studier og politiske diskusjoner?

- I tillegg til å fortsette dagens studiearbeid, som handler om Norge i dag, EU-spørsmål og kraftkokebok trenger RV mer prinsipielle linjevalg. Det er en utfordring er å forene teori og praksis, uten at praksis blir bare parlamentarisk arbeid og teori blir studier av "klassikere", sier Kristine som til daglig jobber som gruppesekretær for Oslo RVs bystyregruppe.

- Studieheftet "Hvorfor sosialisme?" er det første av mange hefter fra studieutvalget. Her tar vi opp planøkonomi. RV må utfordres mer på sosialismens innhold. Vi må ikke bare snakke om sosialisme, men hva slags sosialisme. Vi trenger å diskutere systemoverskridende teorier og krav. Det blir viktigere å diskutere hva som er mulig innafor systemet og hva som er systemoverskridende. Her er det spennende å se på spørsmålet om deltakende budsjettering som Audun Lysbakken (SV) har skrevet en kronikk til KK om og Torstein Dahle har kommentert. Demokratisk Alternativ har fremma innbyggerinitiativ som forsøk i Oslo. De ønsker å overføre modellen fra Porto Alegre med deltakelse i beslutningsprosessen, allmøter til norske forhold.

- Hvordan fungerer det?

- Norske kommuner har delvis sjølvstyre, men stramme rammer fra staten. Ideen er god og grensesprengende men må følges opp med krav om noe å budsjettere med, så man ikke bare administrerer underskudd for staten. Jeg ser ikke hvordan det kan fungere konstruktivt. Spørsmålet er om det ikke heller vil sette folk opp mot hverandre, og at i stedet for å stå sammen krangler man om hva som må legges

"Tredje venstre" opprettheld denne tradisjonen.

Alt i alt er "Det tredje venstre" eit godt bidrag til debatten på den norske venstresida. Ho plukkar den nyliberalistiske ideologien frå kvarandre og viser korleis marxistisk analyse framleis er det skarpaste reiskapet vi har. Boka gjer ei oppløftande og positiv til det vekkelsesmøteaktige skildring av oppbløminga av venstreradikal aktivitet. Ho trekk fram viktige ideologiske liner

ned. Men det er spennende fordi det utfordrer RV til å stille sosialistiske krav, i dag, som ikke bare er reformkrav, som billigere skole. Vi trenger krav som implisitt peker i retning av sosialisme, som demokratisk kontroll over hva offentlige penger skal brukes til.

- Audun Lysbakken har fremma forslag om at SV skal utarbeide en sosialistisk grunnlov. Hva syns du om det?

- Det er viktig å slå fast hva sosialismen inneholder av ytringsfrihet og rettigheter, men basisen for det sosialistiske samfunnet er uavhengig av grunnloven: Hvor mye marked skal

det være i økonomien, for eksempel.

Kristine fortsetter: - RV trenger å diskutere klasseforholda i Norge i dag, blant annet i forhold til å skjønne hva som skjer i fagbevegelsen. Kanskje vi må komme videre fra å putte alle yrker i "arbeiderklasse-kategorien", men se på om folk er lønsmottakere eller ikke. RV må lage analyser av hva slags klasseidentitet folk har og at de færreste forholder seg til klassebegrepet. De som ikke er industriarbeidere definerer seg ofte ikke som arbeiderklasse. Spørsmål rundt dette er neste studieprosjekt som studieutvalget holder på med, og som i første omgang skal resultere i et studiehefte, nummer 2 i serien av "Opprørhefter".

for framtidig politisk arbeid. Sjølv med manglar i analysa av den norske venstresida i dag, er ho vel verdt å lesa. Boka kan sjåast som ei samling og klårgjerjing av lure tankar som har versert på norsk venstreside i fleire år. Det verkeleg nye med boka er at ho er laga i Noreg, med analyser og skildringar av norske forhold og venstreside. Og det var tross alt på tide.

B-post

Retur:
Opprør v/RV
Osterhausgata 27
0183 Oslo

Husk å betale kontingenten din innen 31.12.04

Betal 100/400 til kontonummer: 7878 05 75424
= og tegn deg som rødev for 2005 til finno@rv.no